

Programma 2018 - 2022

‘Weert koerst op verbinding’

INHOUDSOPGAVE

Weert koerst op verbinding	4
Wonen	7
Onderwijs	11
Cultuur	15
Sport	19
Economie en Arbeidsmarkt	21
Verkeer, Vervoer en Mobiliteit	25
Openbaar gebied en Leefbaarheid	29
Duurzaamheid en Natuur	33
Zorg	37
Personeel en Organisatie	41
Financiën	45
<i>Bijlage - Weert in Beeld</i>	47

WEERT KOERST OP VERBINDING

Voor u ligt het programma 'Weert koerst op verbinding' dat door de fracties van Weert Lokaal, CDA, VVD, SP en D66 is opgesteld. Het programma geldt voor de raadsperiode van 2018 – 2022 en schetst op hoofdlijnen welke koers we de komende jaren en daarna willen varen. Thema's als onderwijs, duurzaamheid, demografie en gezamenlijkheid geven aan, dat we de gemeente Weert niet alleen maar bezien vanuit het nu, maar ook willen klaarstomen voor de toekomst. Een toekomst die ons vraagt rekening te houden met de bevolkingssamenstelling en waarin we Weert voor alle generaties aantrekkelijk en uitdagend willen houden.

We doen dit met '*verbinding*' als belangrijkste, overkoepelend thema. Verbindingen tussen de gemeente en inwoners op alle thema's en tussen inwoners onderling. Want Weert kent een hechte samenwerkings- en verenigingscultuur. Lokale tradities worden gewaardeerd en er is onderlinge betrokkenheid. Die betrokkenheid willen we versterken.

Het programma bestaat uit nieuwe ambities. Maar het borduurt ook nadrukkelijk voort op lopende plannen en projecten, die we sowieso uitvoeren. Een bijzondere taak daarbinnen is de nog niet van kracht zijnde Omgevingswet. Deze vierde decentralisatie is een wet die naadloos bij het thema Verbinding aansluit. Hoofdstuk 5 van Weert in Beeld maakt deel uit van het programma en is als bijlage toegevoegd.

Tot de uitvoering van dit programma rekenen we ook het opstellen van een gezamenlijke strategische visie. Hoe kunnen we Weert voorbereiden op de veranderingen waar we mee te maken krijgen? Alleen al de demografische gevolgen, zoals de dubbele vergrijzing en ontgroening, vragen om passende maatregelen op het gebied van wonen, werk, zorg, cultuur, onderwijs, leefomgeving en vrije tijd.

Ook de energietransitie en klimaatverandering gaan hun stempel op de lokale situatie en inrichting van de openbare ruimte drukken. Voor zowel mens als dier. We zullen nu met onze inwoners en maatschappelijke partners de strategische richting moeten bepalen, willen we als gemeente proactief op deze gevolgen kunnen reageren.

Graag presenteren we dit programma op een aantal momenten aan de inwoners, organisaties en bedrijven van Weert. Als bekrachtiging van dit programma hebben de partijen die eraan hebben meegewerkt, dit document ondertekend.

Suzanne Winters

Hendrik Stals

Thomas van Gemert

Jeroen Goubet

Marie-Michèle Stokbroeks

WONEN

Er is een groot tekort aan woningen. De opgave is om tempo te houden en het hoofd te bieden aan de veranderende bevolkingssamenstelling en behoeften. We bouwen duurzaam en vooral in de stad en in de kerkdorpen. Oog hebben we voor kwetsbare inwoners en arbeidsmigranten die we op onze arbeidsmarkt hard nodig hebben.

Speerpunten 2018 – 2022

- Bouwen op basis van behoefte
- Tempo houden op bouwontwikkeling
- Tijdelijke oplossingen om de nood te verzachten
- Laarveld 3 in 2020 op de markt / Laarveld 4 in 2023
- Beoogde locaties: in de stad en de kerkdorpen
- Aandacht voor kwetsbare inwoners en arbeidsmigranten
- Ambitie: voortrekkersrol in Limburg op het gebied van gasvrije woningen
- Uitplaatsing milieuhinderlijke bedrijven

Behoefte en tempo

Dat het aantal inwoners tussen 2014 en 2025 met ongeveer 1.450 inwoners toeneemt, is bekend (prognose Etil 2017). Ook dat het aantal jongeren daalt, er relatief meer ouderen komen en het aantal huishoudens met ruim 1.630 groeit. Er is een nieuwe Structuurvisie Wonen, Zorg en Woonomgeving Midden-Limburg in aantocht. Die geeft niet alleen weer hoeveel woningen er moeten komen, maar zegt ook iets over de kwaliteit die nodig is.

Onze aanpak is bouwen op basis van behoefte en vooral tempo houden. Actualisatie van beleid vindt plaats in het kader van genoemde structuurvisie en het hiertoe gehouden woningmarktonderzoek.

Inbreiding

We bouwen zoveel mogelijk in de stad en de kerkdorpen. De planning is om Laarveld fase 3 in 2020 op de markt te brengen (bestemmingsplan in 2019 vaststellen). Laarveld fase 4 volgt in 2023. Beoogde locaties in de stad zijn: afbouw Vrouwehof, nieuwbouw aan de Werthaboulevard en Beekpoort-Noord, en transformatie van commerciële panden en locaties. In de kerkdorpen: daar waar sprake is van bouw mogelijkheden aan bestaande linten en andere mogelijkheden indien nodig. Dit laatste is in ieder geval aan de orde in Stramproy. Hier zijn mogelijkheden in Lambroek en inbreiding/vernieuwing in de omgeving van de Mgr. Nolensstraat en Julianastraat, Walestraat, Molenweg.

Tijdelijke woningen

In de tussenliggende periode verlichten we de druk met tijdelijke woningen. Locaties zoeken we in overleg met wijk- en dorpsraden.

Specifieke doelgroepen

De opgave voor kwetsbare inwoners ligt vooral bij woningcorporaties. Met Wonen Limburg werken we aan de hand van prestatieafspraken. We leggen accenten voor levensloopbestendige woningen en hebben aandacht voor starters.

Ook voor specifieke doelgroepen hebben we oog. Zo is er onvoldoende geschikte huisvesting voor arbeidsmigranten. We gaan het huisvestingsbeleid voor deze groep actualiseren. De verantwoordelijkheid voor huisvesting ligt echter bij de werkgevers.

Verduurzamen

We gaan versneld verduurzamen door pilots te starten in 2019. Onze ambitie is om een voortrekkersrol in Limburg te vervullen. Alle nieuwbouwwoningen worden gasvrij. Dit gebeurt onder meer bij Laarveld fase 3 en 4. Bij bestaande locaties leggen we nog geen verplichting op, maar we willen ook niet stilzitten. Het streven is om verduurzaming voor iedereen betaalbaar te houden. Ook woningcorporaties betrekken we hierbij.

Uitplaatsing bedrijven

Milieuhinderlijke bedrijven die in woonwijken zijn gevestigd, horen daar niet thuis. Bedrijven als Swinnen en Scheijmans plaatsen we daarom uit. Ambitie is om over Swinnen in 2018 nog een besluit te nemen.

Meer initiatieven op het gebied van Wonen zijn:

- Duurzaamheid en Natuur: Ambitie vaststellen, pagina 34
- Zorg: Verbinden om te versterken, pagina 37
- Zorg: Gevarieerd aanbod, pagina 38

ONDERWIJS

Weert heeft een breed aanbod van scholingsmogelijkheden. Van kinderopvang tot beroepsonderwijs. Goed onderwijs is cruciaal voor een leefbare samenleving en een vitale economie. Weert doet daarom veel meer dan scholen bouwen.

Speerpunten 2018 – 2022

- Faciliteren IKC in wijken en dorpen
- Meer buitenschoolse arrangementen
- Maatschappelijke stage voor scholieren > sport, cultuur, zorg
- Betere aansluiting MBO en arbeidsmarkt
- Rol bibliotheek uitbreiden: ondersteuning bij laaggeletterdheid en participatie
- Experimenteerruimte voor jeugdparticipatie en nieuwe onderwijsvormen
- Onderzoek naar mogelijkheid internationale school voor expats

IKC

Een basisschool is geen eiland, maar een spil in wijk of dorp die bijdraagt aan de leefbaarheid daarvan. Niet alleen een gebouw om in te leren, maar ook een plek voor sportieve, culturele ontplooiing of om in te spelen. De IKC-gedachte omvat precies wat we bedoelen. Daarom bevorderen we de samenwerking tussen kinderopvang, buitenschoolse opvang, school en wijkactiviteiten. Bestaande scholen worden zoveel mogelijk omgevormd tot een IKC. Toekomstige IKC's dienen voldoende bereikbaar te zijn voor inwoners van Weert en aan te sluiten bij de behoefte in wijk of dorp.

Buitenschoolse arrangementen

We zien ook kansen voor meer buitenschoolse arrangementen. Het plan is om hiervoor combinatiefunctionarissen en buurt(sport)coaches in te zetten en we betrekken hierbij ook de kinderopvang.

Maatschappelijke stage voor scholieren

We willen jongeren meer actief kennis laten maken met vrijwilligerswerk. Bijvoorbeeld bij verenigingen, in de zorg of voor ouderen. Aansluitend op de plannen van de regering willen we in Weert weer een maatschappelijke stage voor scholieren invoeren. Samen met de scholen, instellingen en verenigingen die ook het maatschappelijk belang daarvan erkennen. Zo leren we onze jeugd dat het normaal is om je belangeloos in te zetten voor de samenleving. We stimuleren deze stages actief en stellen hiervoor een budget ter beschikking.

Experimenteerruimte

De gemeente bouwt scholen, maar wil meer doen. We stellen daarom budgetten beschikbaar voor eigen initiatieven van docenten en leerlingen. De jeugd geven we graag meer inspraak en zeggenschap. We willen ruimte bieden aan ouders en onderwijskoepels om met nieuwe onderwijsvormen te experimenteren, zoals leerlingen van diverse niveaus samenbrengen. Voorbeelden zijn KOERS of een tienerschool.

Internationale school

Door de ontwikkelingen op het gebied van werkgelegenheid in de regio ontstaat een nieuwe aanleiding om te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn voor een internationale school voor kinderen van expats.

Aansluiting beroepsonderwijs

Het beroepsonderwijs moet beter aansluiten op de werkgelegenheid in de regio. Samenwerking tussen VMBO en MBO moet leiden tot een breder aanbod van onderwijs. Met een doorlopende leerlijn in Weert, inclusief verbreding naar andere sectoren, ontstaat een sterkere propositie naar de arbeidsmarkt. Mogelijkheden voor een verbeterde aansluiting zien we ook door MKB-ondernemers invloed te laten hebben op de praktijkvakken van het ROC en het VMBO.

Multifunctionele bibliotheek

De bibliotheek is een multifunctionele openbare voorziening. Als laagdrempelige faciliteit is de bibliotheek bij uitstek geschikt om te ondersteunen bij laaggeletterdheid en participatie. Voor die extra activiteiten maken we geld vrij uit het 3D-budget.

Meer initiatieven op het gebied van Onderwijs zijn:

- Economie en Arbeidsmarkt: Samenwerking op alle niveaus, pagina 22
- Openbaar gebied en Leefbaarheid: Jongerenraad, pagina 31
- Zorg: Verbinden om te versterken, pagina 37

GEMEENTEMUSEUM JACOB VAN HORNE

CULTUUR

Een goed cultureel aanbod heeft een positief effect op de aantrekkingskracht van Weert als woon-, werk- en recreatiestad. Als centrumgemeente werkt Weert aan een stevige culturele basis in de breedste zin van het woord: voorzieningen, vrijwilligers, educatie en bewustzijn. De ambitie luidt: groei en bloei, en veel ruimte voor eigen initiatief.

Speerpunten 2018 – 2022

- Meer samenwerking met omliggende gemeenten, provincie en cultuurfondsen
- Nieuw cultuurbeleid voor 2021 en verder
- Sluitende exploitatie voor bovenlokale voorziening Munttheater
- Duurzame organisatievorm voor het Jacob van Horne Museum
- Regelgeving moet initiatieven broedplaatszone ondersteunen
- Ondersteuning voor volksfeesten en volkscultuur
- Herijking gemeentelijke monumentenlijst
- Versterking lokale media
- Archeologische vondsten zichtbaar maken

Routeplanner Cultuur

Topcultuurbeleid brengen we onder in de Routeplanner Cultuur. Op cultureel vlak willen we meer samenwerken met omliggende gemeenten, de provincie en landelijke cultuurfondsen. Er komt ook nieuw cultuurbeleid voor 2021 en verder.

Munttheater

Het Munttheater vervult een bovenlokale functie. Naast theater is dit ook de plek voor talentontwikkeling en ontmoeting. Deze belangrijke culturele voorziening moet kunnen blijven voortbestaan. We verhogen de subsidie om tot een sluitende exploitatie te kunnen komen.

Jacob van Horne Museum

We voeren de renovatie en herinrichting van het Jacob van Horne Museum uit. Het museum wordt een centrale plek voor kunstbeleving, regionale (cultuur)historie, erfgoed- en kunsteducatie. We zorgen voor een duurzame organisatievorm. Dan kan het museum ook eigen fondsen werven en zelfstandig werken aan zijn ontwikkeling in het museumveld.

Nieuwe broedplaats

De zone rond de Brouwschuur, Perron 8 en de Verbinderij is een broedplaats voor nieuwe initiatieven. Bijvoorbeeld op het gebied van urban culture. We zorgen voor minder regels en ondersteunen deze initiatieven waar mogelijk.

Typisch Weert

Vastelaovendj, Bospop, kermis, paardenmarkt, braderie, schuttersfeesten, Sinterklaashuis en -intocht zijn druk bezochte en gewaardeerde evenementen en typisch voor Weert. Ze leven en bruisen, dankzij de inzet van talrijke vrijwilligers. De andere realiteit is dat sommige organisaties met stevige uitdagingen kampen; terugloop van vrijwilligers, hogere veiligheidseisen en hogere kosten. We willen deze evenementen helpen waar dat nodig is.

Onder Typisch Weert verstaan we ook het Weerter dialect, erfgoedpromotie en -educatie, met belangrijke bijdragen door historische verenigingen. We blijven deze organisaties op dit vlak daarom ondersteunen.

Archeologie en cultuurhistorie

Archeologische vondsten worden zichtbaar gemaakt en erfgoededucatie wordt gestimuleerd. Erfgoed en archeologie, in het bijzonder in het kader van het Van Horne Jaar, worden gebruikt voor stadspromotie. We gaan de locatie van het Stadspark gefaseerd archeologisch laten onderzoeken en nemen dit mee in het plan (2018) voor de herinrichting van het stadspark. We gaan goed met onze gemeentelijke monumenten om en herijken de monumentenlijst.

Lokale media

De lokale media staan onder druk. Verslaggeving over de lokale democratie neemt af. Lokale weekbladen zijn verdwenen en er is geen dagelijks lokaal televisiejournaal meer. Online media kunnen deels, maar niet geheel vervangend in de nieuwsbehoefte voorzien. We stellen de komende jaren extra budget voor onafhankelijke lokale media beschikbaar om lokale verslaggeving een nieuwe impuls te geven.

Meer initiatieven op het gebied van Cultuur zijn:

- Openbaar Gebied en Leefbaarheid: Teams leefomgeving, pagina 30
- Onderwijs: Maatschappelijke stage voor scholieren, pagina 11
- Duurzaamheid en Natuur: Landschap en biodiversiteit, pagina 33
- Zorg: Verbinden om te versterken, pagina 37

SPORT

De sportmogelijkheden zijn in Weert goed op orde. De komende periode zetten we in op meer mensen die sporten en bewegen. Want het is gezond om regelmatig te sporten. We hebben ook oog voor het sociale en maatschappelijke aspect van (team)sport.

Speerpunten 2018 – 2022

- Topsportbeleid: evalueren
- Stimuleren van initiatieven in het kader van open sportverenigingen
- Stimuleringsmaatregel voor verenigingen om samen te werken of fuseren

Topsportbeleid

Topsport heeft maatschappelijke meerwaarde. Jaarlijks kent Weert een topsportsubsidie toe aan basketbal en volleybal. Het huidige topsportbeleid gaan we evalueren. We hebben hierin ook aandacht voor individuele topsporters. De evaluatie doen we ook in relatie tot de groei van Regionale Talenten Centra (RTC's) en de sporthalcapaciteit. Mogelijk betekent deze ijking dat het aantal topsporten in overleg met de provincie wordt uitgebreid.

Gebruik sportaccommodaties

Mensen die willen sporten, kunnen van gemeentelijke sportaccommodaties gebruikmaken zonder lid van een vereniging te zijn. Dit gaan we verder uitwerken.

Open sportverenigingen

We gaan initiatieven stimuleren en ondersteunen sportverenigingen die willen samenwerken zoals bij 'Open Club' Boshoven.

Impuls voor samenwerking

Verenigingen die op vrijwillige basis gaan samenwerken, kunnen van de gemeente ondersteuning verwachten. Er komt een stimuleringsmaatregel voor clubs die willen samenwerken of fuseren.

Meer initiatieven op het gebied van Sport zijn:

- Openbaar gebied en Leefbaarheid: Steunpunt voor verenigingen, pagina 30
- Openbaar gebied en Leefbaarheid: Burgerinitiatieven, pagina 30
- Openbaar gebied en Leefbaarheid: Sport en spel, pagina 31

ECONOMIE EN ARBEIDSMARKT

Weert zet maximaal in op een robuuste economische structuur. Onmisbaar is de verbindende samenwerking tussen overheid, ondernemers en onderwijs. Want iedereen die kan werken, hebben we nodig. De stad moet ook aantrekkelijk zijn, een plek waar je graag komt en verblijft. Iedere euro die in Weert wordt uitgegeven, versterkt de draagkracht voor onze voorzieningen en de kwaliteit ervan.

Speerpunten 2018 – 2022

- Randvoorwaarden scheppen voor citymarketing
- Incidenteel budget voor bovenregionale evenementen
- Samenwerking op alle niveaus
- Vitale arbeidsmarkt: belemmeringen wegnemen
- Toekomstige ontwikkeling Beekstraatkwartier

Citymarketing

We scheppen de randvoorwaarden die nodig zijn om in samenwerking met partners meer aan citymarketing voor Weert te kunnen doen. Bekendheid geven aan wat Weert in zijn totaliteit biedt, is in die zin meer dan het onder de aandacht brengen van wat er in de binnenstad te doen of beleven is. Het gaat bij citymarketing om een brede aanpak die erop is gericht om het leefbaarheid- en vestigingsklimaat van heel Weert onder de aandacht te brengen. Het praktische doel van citymarketing is om meer euro's naar Weert te laten vloeien en de draagkracht voor voorzieningen (en dus leefbaarheid) in balans te houden. Verschillende bouwstenen dragen daar aan bij.

Herkenbare evenementen

Eén van die bouwstenen is het evenementenbeleid. Wij vinden dat dit zo goed mogelijk moet aansluiten op de identiteit van Weert, met jaarlijks minimaal één groot evenement. Voor de uitvoering van bovenregionale evenementen maken we de komende jaren incidenteel budget vrij uit de algemene middelen. Op termijn kijken we of het mogelijk is om het extra geld uit de toeristenbelasting hiervoor te gebruiken.

Parkeren op bedrijventerreinen

Door de autonome groei van bedrijven is er sprake van een parkeertekort op bedrijventerreinen. Hiervoor gaan we een oplossing zoeken, rekening houdend met het bestaande beeld- en kwaliteitsniveau.

Trek naar binnenstad

We willen de trek naar de binnenstad vergroten. We gaan onderzoeken welke instrumenten hiertoe aan kunnen bijdragen. We denken ook aan parkeerinrichting.

Samenwerking op alle niveaus

Een goede verbinding tussen onderwijs en arbeidsmarkt is belangrijk voor de economie. Want in een krappe arbeidsmarkt hebben we iedereen nodig: jong, oud, statushouders, arbeidsmigranten. Verbinden is de kracht van de samenwerking binnen Keyport. De evaluatie van het partnerschap volgt in 2020. Op grond daarvan volgt besluitvorming over het vervolg. Verbinding zoeken we niet alleen tussen sectoren, maar ook op thema's. Daarom versterken we onze economische relaties met (Brainport) Eindhoven.

Vitale arbeidsmarkt

We willen dat er zoveel mogelijk mensen aan het werk zijn. Daarom helpen we om belemmeringen weg te halen die de aansluiting tussen potentiële werknemers en werkgevers in de weg staan. Bijvoorbeeld door omscholing. Het machtig zijn van de Nederlandse taal verbetert de kansen op de arbeidsmarkt aanzienlijk en heeft daarom voortdurend onze aandacht.

Toekomst De Risse

Bij de opgave om iedereen te laten meedoen, speelt participatiebedrijf De Risse een belangrijke rol voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. De Risse ziet zich voor een naderend exploitatieprobleem gesteld. We zoeken naar een duurzame oplossing die antwoord geeft op de vraag welke meerwaarde De Risse Groep kan en moet leveren aan de verdere ontwikkeling van het sociaal domein. We willen de kernkwaliteiten van De Risse behouden.

Toekomst Beekstraatkwartier

We gaan een begin maken met het traject om het Beekstraatkwartier toekomstgericht in te vullen.

Horeca

Met horeca, politie en omwonenden van de Oelemarkt gaan we in gesprek gaan over het loslaten van de sluitingstijden op de Oelemarkt.

Meer initiatieven op het gebied Economie en Arbeidsmarkt zijn:

- Onderwijs: Internationale School, pagina 12
- Onderwijs: Aansluiting beroepsonderwijs, pagina 12
- Onderwijs: Multifunctionele bibliotheek, pagina 12
- Verkeer, Vervoer en Mobiliteit: A2 en trein Antwerpen, pagina 25
- Verkeer, Vervoer en Mobiliteit: Busvervoer, pagina 25
- Wonen: Specifieke doelgroepen, pagina 8
- Zorg: Verbinden om te versterken, pagina 37
- Cultuur: Nieuwe broedplaats, pagina 15

VERKEER, VERVOER EN MOBILITEIT

Weert heeft een uitstekende strategische ligging tussen Mainport Eindhoven, logistieke hotspot Venlo en Zuid-Limburg. We zetten in op goede bereikbaarheid via water, spoor en over de weg. Dat doen we slim en duurzaam, ook binnen de grenzen van de gemeente. Fietsmobiliteit is een speerpunt.

Speerpunten 2018 – 2022

- Opstellen mobiliteitsplan: focus op fiets, innovatie en duurzaamheid
- Blijven sturen op realisatie spitsstrook A2
- Druk houden op Haags voornemen elektrificatie spoor Weert-Hamont-Antwerpen
- Knelpunten busvervoer kerkdorpen bij provincie onder de aandacht houden
- Aanpak veiligheid drukke fietsverbindingen
- Minder verkeer door woonwijk

Mobiliteit: accent fiets

In het te ontwikkelen mobiliteitsplan leggen we een accent op fietsmobiliteit, fietsvoorzieningen, innovatie en duurzaamheid. Voorbeelden zijn oplaadpunten voor E-bikes in de binnenstad en een recreatieve fietsverbinding over het kanaal tussen Lozen en Weert.

A2 en trein Antwerpen

Ook voor een goede auto- en treinbereikbaarheid van en naar Weert blijven we aan de weg timmeren met partners buiten Weert. De dagelijkse file op de A2 van en naar Eindhoven is een structureel probleem. Aantal en lengte van de files in de ochtend- en avondspits moeten echt naar beneden. Daarom blijven we actief sturen op de realisatie van een spitsstrook en trekken daarvoor in een gezamenlijke lobby richting Den Haag op.

Dat geldt ook voor de elektrificatie van het spoor Weert-Hamont-Antwerpen dat in 2017 als investeringsproject in het regeerakkoord is opgenomen. We houden hier druk op zodat de plannen ook daadwerkelijk uitgevoerd gaan worden. Streven is een dienstregeling in 2020.

Busvervoer

Busvervoer is vooral voor de kerkdorpen een aandachtspunt. Bij de provincie als concessiehouder blijven we aan de bel trekken voor de knelpunten die we in Weert signaleren.

Verkeersveiligheid

De verkeersveiligheid op drukke fietsverbindingen pakken we aan met behulp van gedragsbeïnvloeding, zoals snelheidsbeperkende maatregelen. Extra aandacht is er voor

verkeersveiligheid in dertig kilometer zones, de verkeersveiligheid van de Bocholterweg (onderdeel herinrichting Altweerderheide) en de voetgangersaansluiting van bushalte Tungalroy naar het dorp.

Verkeer in woongebieden

Om de leefbaarheid te verbeteren, beperken we het doorgaand verkeer in woongebieden.

Meer initiatieven op het gebied van Verkeer, Vervoer en Mobiliteit zijn:

- Duurzaamheid: Ambitie vaststellen, pagina 34

OPENBAAR GEBIED EN LEEFBAARHEID

Aan leefbaarheid kan iedereen persoonlijk bijdragen: overheid en alle inwoners samen. Inwoners weten zelf het beste wat er in hun wijk speelt. Daarom organiseren we maximale verbinding met inwoners over onderwerpen die een wijk of dorp aantrekkelijk maken: groen(onderhoud), water, paden en wegen, ontmoeting, openbare voorzieningen en veiligheid.

Speerpunten 2018 – 2022

- Per dag gemiddeld één boom in Weert erbij
- Aankleding Raphaëlpad krijgt navolging
- Dynamisch groenonderhoud naar behoefte
- Onderzoek naar verlevendiging passantenhaven
- Er komen teams leefomgeving: integrale, persoonlijke aanpak
- Actief steunpunt voor verenigingen
- Groenewoud kan Sportpark St. Louis opnieuw inrichten
- Sport en spel inrichten naar doelgroep, leeftijd en behoefte
- Laagdrempelige meldingen openbare ruimte
- Steun voor initiatieven sociaal gebruik openbare ruimte
- Right to Challenge en groene initiatieven: ook in fonds burgerinitiatieven
- Jongeren mee laten denken via Jongerenraad Weert

Eén boom per dag

Aandacht voor vergroening in de gemeente is een permanente opgave en levert een bijdrage aan hittestress en wateroverlast. Om meer groen in de stad te krijgen, gaan we gemiddeld één boom per dag planten. Vergroening van de binnenstad krijgt specifieke aandacht.

Raphaëlpad: meer locaties

De groenaankleding aan het Raphaëlpad krijgt navolging op andere plekken in de binnenstad en de kerkdorpen.

Dynamisch groenonderhoud

We gaan het kwaliteitsniveau van het groenonderhoud naar behoefte aanpassen. Het onderhoud moet ook aan biodiversiteit bijdragen, zonder dat dit onveiligheid in de hand werkt.

Toegankelijkheid natuur- en recreatiegebieden

Natuur- en recreatiegebieden moeten zo toegankelijk mogelijk zijn. Aandachtspunt is het Blauwe Meertje. Dat moet een laagdrempelige voorziening blijven.

Verlevendigen passantenhaven

Na de reconstructie van het Bassin, entree van Weert, is het gebruik van de passantenhaven niet geworden wat we voor ogen hadden. We gaan onderzoeken of de passantenhaven in het winterseizoen als ligplaats/winterstalling voor pleziervaartuigen kan worden gebruikt en hoe kan worden bereikt dat in het seizoen meer boten aanmeren.

Aanpak wateroverlast/ klimaatontwikkelingen

De overlast van water wordt in eerste instantie beperkt door uitvoering te geven aan het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP). Dat gebeurt door wijk- en gebiedsgerichte projecten, waarbij primair de aandacht is gevestigd op een grootschalige rioolvervanging. Hierbij wordt nog in onvoldoende mate rekening gehouden met een toekomstbestendige inrichting van het gebied, met name bovengronds vanwege de klimaatontwikkelingen. Dit betekent dat aanvullend extra voorzieningen nodig zijn, zoals het aanleggen van robuuste systemen, waarbij meer ruimte voor water en groen wordt gecreëerd. Daarnaast willen we minder steen in de openbare ruimte: groen voor grijs.

Stoeptegels recht

We maken een inhaalslag met het recht leggen van stoeptegels. Met het incidentele budget kunnen de meest urgente plekken worden aangepakt. In 2018 wordt een Beheerplan Verhardingen opgesteld met daarin opgenomen een financiële paragraaf. Zodra deze stukken beschikbaar zijn, kan een goede inschatting worden gemaakt van de daaraan verbonden kosten.

Teams leefomgeving

Er komen teams leefomgeving, de oren en ogen in de wijken en dorpen. Met de teams leefomgeving wil de gemeente steeds beter aansluiten bij wat er in de wijken leeft en samen met inwoners kijken wat nodig is. De teams gaan over zaken op het gebied van groenonderhoud, speeltuinen, veiligheid, welzijn, participatie, sport en cultuur in de wijk.

De aanspreekpunten moeten zorgen voor verbinding in de wijk en herkenbaar zijn. Dit voornemen betrekken we bij de evaluatie van de uitbesteding van de buitendienst.

Winkelvoorzieningen

De winkelvoorzieningen in Boshoven en Moesel willen we versterken.

Steunpunt voor verenigingen

Er komt een actief steunpunt/aanspreekpunt voor de vele verenigingen in Weert. Doel is hen onderling te verbinden, kennis te delen en hun organisaties te versterken voor de toekomst. Het steunpunt benadert de verenigingen actief en haalt hun ondersteuningsbehoefte op. Bijvoorbeeld op het vlak van subsidieaanvragen of deskundigheidsbevordering van bestuursleden. Voor de ontwikkeling van dit steunpunt wordt een plan opgesteld.

Burgerinitiatieven

Sportpark St. Louis komt terug in handen van de wijk Groenewoud. De bedoeling is om het park samen met inwoners te herontwikkelen. Ook andere initiatieven voor sociaal gebruik van de openbare ruimte krijgen ondersteuning.

Het fonds voor burgerinitiatieven wordt verbreed. We integreren hierin ook de gedachte van

Right to Challenge. Daar waar inwoners een collectieve voorziening van de overheid graag zelf willen uitvoeren, beter en goedkoper, kan de gemeente dit dus uit handen geven. Het kan om van alles gaan: het onderhoud van een park in de buurt, het beheer van sportvelden door de club of zorginitiatieven. Ook groeninitiatieven krijgen een plek in het fonds.

Schone leefomgeving

Burgerparticipatie kan helpen om de afvalstoffenheffing zo laag mogelijk te houden. Zo kan iedereen bijdragen aan het onderhoud en schoonhouden van de openbare ruimte. We gaan daarom het schoonhouden van eigen wijk en buurt stimuleren.

Jongerenraad

We willen de Jongerenraad Weert nieuw leven in blazen, op een manier dat de raad advies kan geven over beleid dat jongeren aangaat. Denk aan thema's als onderwijs, uitgaan, jeugdwerkloosheid, evenementen of pesten.

Diversiteit

De Weerter samenleving kent een diverse samenstelling, mensen met een verschillende afkomst, geloofsovertuiging of seksuele voorkeur. Binnen een diverse samenleving zijn respect en tolerantie belangrijke waarden. We zullen ons dan ook op alle mogelijke manieren inzetten om tegenstellingen in de samenleving tussen bevolkingsgroepen te voorkomen of weg te nemen. Het bestrijden van discriminatie en achterstelling (zoals op school, de arbeidsmarkt of in het uitgangleven) heeft dan ook een hoge prioriteit.

Sport en spel

We willen de mogelijkheden voor sport en spel in de openbare ruimte verruimen en het meer dagelijks bewegen bevorderen. Speelvoorzieningen gaan we daarom inrichten naar leeftijd, doelgroep en behoefte. Een voorbeeld is een Cruyff Court.

Handhaving wijken en dorpen

Het extra geld dat voor handhaving is uitgetrokken, is niet voor de binnenstad bestemd, maar juist voor wijken en dorpen.

Laagdrempelig melden

Als er iets te melden valt over de openbare ruimte moet dat laagdrempelig kunnen. Er komt (naast de website) een ander digitaal communicatiehulpmiddel om dat snel en gemakkelijk te kunnen doen. Ook als je persoonlijk op het stadhuis iets wilt melden, moet dat eenvoudig kunnen.

Meer initiatieven op het gebied van Openbaar gebied en Leefbaarheid zijn:

- Economie en Arbeidsmarkt: Citymarketing, pagina 21
- Verkeer, Vervoer en Mobiliteit: Verkeer in woongebieden, pagina 26

DUURZAAMHEID EN NATUUR

We kijken naar de toekomst en zorgen ervoor dat Weert ook voor toekomstige generaties een prettige plek blijft om te zijn. Als groene regio werken we in Weert samen met de vele vrijwilligers en natuurorganisaties aan de ecologische en cultuurhistorische waarden van het Weerter landschap en de energietransitie. De thema's duurzaamheid, klimaat en biodiversiteit zullen dan ook op strategisch niveau verankerd worden binnen de beleidsvelden van de gemeente Weert.

Speerpunten 2018 – 2022

- Opstellen warmteplannen voor wijk en dorp
- Ondersteunen woningeigenaren op het gebied van energiebesparing
- Nieuwe beleidsnota bevordering biodiversiteit in wijk, dorp en buitengebied
- Meer initiatieven Heerlijk Weert
- Onderzoek en steun voor uitbreiding Natuur- en Milieucentrum De IJzeren Man
- Nieuw beleidskader duurzame ontwikkeling voor 2020 en verder
- Nieuwe landbouwvisie met balans agrarisch ondernemen, gezondheid en landschap
- Doorgaan met ontwikkeling stadsrandzone Weert-Zuid
- Duurzaamheid, klimaat en biodiversiteit: strategisch in beleid (duurzaamheidsparagraaf)

Energie

We streven naar een energieneutrale gemeente in 2040. Daarom zetten we in op energieopwekking (groot- en kleinschalig, lokaal), energiebesparing en bewustwordingsprojecten. Hierbij werken we samen met ondernemers, inwoners, coöperaties, omliggende gemeenten en de provincie. De warmtetransitie krijgt hierbij hoge prioriteit. We beginnen met het opstellen van warmteplannen per wijk en dorp. We vervolgen het proces om tot een warmtenet te komen in samenwerking met de provincie.

Landschap en biodiversiteit

Er komt een beleidsnota voor het bevorderen van biodiversiteit in wijk en dorp. We voeren de projecten van onze landschapsvisie uit. Deze zetten vooral in op educatie (voedsel, molens, boerderij en cultuurhistorie) en het bewaren van gebiedseigen verhalen. Dit doen we samen met onze 'groene partners'. Deze partners komen samen bij het Natuur- en Milieucentrum De IJzeren Man. Dit centrum verdient een renovatie/uitbouw om zijn bijdrage te kunnen realiseren en te professionaliseren.

Samen groen en duurzaam

Werken aan een mooie toekomstbestendige gemeente kun je als gemeente nooit alleen.

De initiatieven binnen Heerlijk Weert richten zich enerzijds op het betrekken van inwoners, bedrijven en organisaties bij het gemeentelijk duurzaamheidsbeleid, anderzijds op het informeren van inwoners over wat er op dit vlak gebeurt. We breiden de initiatieven en het platform Heerlijk Weert uit.

Buitengebied

Er komt een landbouwvisie die we opstellen met alle stakeholders in het buitengebied. We pleiten voor een goede balans tussen mogelijkheden voor agrarisch ondernemen, wonen, recreëren en natuur. We geven uitvoering aan het project stadsrandzone Weert-Zuid. Met inwoners van de wijken Graswinkel, Moesel en Keent richten we het gebied in en werken hierbij samen met het waterschap, de provincie en Natuurmonumenten.

Ambitie vaststellen

Samen met stakeholders en inwoners stellen we onze ambitie voor duurzaamheid vast. Het duurzaamheidsbeleid raakt andere beleidsterreinen, zoals milieu, wonen, vastgoed, groen, water, verkeer en vervoer. Het is nadrukkelijk de bedoeling om duurzaamheid aan al deze terreinen te verbinden.

Meer initiatieven op het gebied van Duurzaamheid en Natuur zijn:

- Wonen: Verduurzamen, pagina 8
- Openbaar gebied en Leefbaarheid: Dynamisch Groenonderhoud, pagina 29
- Openbaar gebied en Leefbaarheid: Toegankelijkheid natuur- en recreatiegebieden, pagina 29

Het succes van goede zorg hangt niet alleen van kwaliteit af, maar ook van sterke ketens en netwerken. Daar spannen we ons maximaal voor in. Wat we doen, staat in het teken van het te bereiken resultaat voor de inwoner of cliënt met een hulp- of ondersteuningsbehoefte. Leidend is het concept Positieve Gezondheid.

Speerpunten 2018 – 2022

- Netwerken en ketens versterken en uitbouwen
- Sturen op maatschappelijk effect voor inwoners
- Meer doen met huisartsen: vervanging van tweede- door eerstelijnszorg
- Hulp en ondersteuning zo dicht mogelijk bij de mensen
- Ontschotten: tussen 3D én met wonen, werk, onderwijs en cultuur
- Concept 'Positieve Gezondheid' is leidend bij bepalen zorgondersteuning
- We gaan voor sterke basisvoorzieningen, zoals het ziekenhuis
- Maatwerk is mogelijk als de basis geen oplossing biedt

Verbinden om te versterken

Als gemeenten zoeken we nadrukkelijk samenwerking en partnerschap met buurgemeenten, zorgaanbieders, instellingen, organisaties, verenigingen en individuele professionals. Bestaande netwerken en ketens willen we versterken en uitbouwen.

Zo zoeken we meer samenwerking en afstemming met huisartsen, onder andere om relatief dure tweedelijnszorg te vervangen door eerstelijnszorg. Samen met onze maatschappelijke partners gaan we bekijken hoe we hulp- en ondersteuning zo dicht mogelijk bij de mensen kunnen organiseren.

Ook aan ontschotting tussen domeinen wordt gewerkt. We zoeken niet alleen binnen de 3 D's (Wmo, Participatiewet, Jeugdwet) meer samenhang, maar ook op het vlak van wonen, werk, onderwijs en cultuur. Hiermee willen we de zelfredzaamheid van onze inwoners versterken. Daarmee willen we eenzaamheid, armoede, isolement en verdere gezondheidsproblemen voorkomen.

Effect is leidend

Bij de manier waarop we dit aanpakken, gaat het ons om de ondersteuningsbehoeften van onze inwoners en de maatschappelijke effecten die we willen bereiken. Bij het beoordelen van de maatschappelijke effecten van gemeentelijk beleid wordt in het algemeen alleen gekeken naar cijfers en informatie die binnen de gemeente beschikbaar is. Er wordt doorgaans gerapporteerd over plannen, activiteiten en kosten. Maar vaak zegt deze informatie weinig over het gewenste effect dat dit beleid voor onze inwoners heeft, namelijk dat zij er beter van worden.

We willen duidelijk aangeven welke activiteit bijdraagt aan welk maatschappelijk resultaat. Doen we wel de juiste dingen en leidt het ook tot iets? Het hanteren van abstracte begrippen zoals zelfredzaamheid leidt tot lastig meetbare effecten. Het is immers de vraag wat de invloed van

de gemeente is geweest op het resultaat voor de inwoner. Dat betekent ook dat het behalen van een maatschappelijk effect niet alleen de verantwoordelijkheid van de gemeente is. Resultaten halen we samen met onze maatschappelijke partners en met onze inwoners. Ook op dit vlak willen we de komende bestuursperiode meer verbinding leggen.

Het sturen op maatschappelijke effecten vereist een fundamenteel andere aanpak van de beleidscyclus. Visie moet vertaald worden in strategische doelen, operationele doelen, activiteiten, verwachte resultaten en indicatoren. In 2017 is hier binnen het sociaal domein al op beperkte schaal mee geëxperimenteerd. Het breder invoeren van sturen op effecten is deze bestuursperiode een belangrijk speerpunt.

Financiën

De opgebouwde reserve sociaal domein blijft beschikbaar. De zorgvraag neemt toe en de inkomsten gaan dalen. Nu zijn we bijvoorbeeld nog voordeeltgemeente voor de jeugdzorg. Maar we moeten ons erop voorbereiden dat dit gaat veranderen en dat we minder geld zullen krijgen.

Positieve Gezondheid

We richten ons op de ondersteuningsbehoefte van onze inwoners en doen dit vanuit het perspectief van Positieve Gezondheid. In dit concept wordt gezondheid niet meer gezien als de af- of aanwezigheid van ziekte, maar als het vermogen van mensen om met fysieke, emotionele en sociale levensuitdagingen om te gaan en zoveel mogelijk eigen regie te voeren. Gezondheid is dan niet langer exclusief het domein van de zorgprofessionals, maar van ons allemaal. Kwaliteit van leven, zingeving en sociaal maatschappelijke acceptatie zijn niet voor niets belangrijke onderdelen van Positieve Gezondheid. Dit zijn thema's die binnen het sociaal domein voor extra verbinding zorgen.

Gevarieerd aanbod

We streven naar een gevarieerd aanbod, gericht op de behoeftes van onze inwoners, zodat we kunnen inspelen op trends en ontwikkelingen. Denk aan de naderende vergrijzingsgolf, de toenemende druk op mantelzorg, het langer zelfstandig wonen, dementie, verborgen armoede, aandacht voor mensen met beperkingen of de effecten van de Wet Langdurige Zorg. Sterke basisvoorzieningen en preventie zijn hierbij vitale schakels. Zo blijven we ons inzetten voor de instandhouding van het ziekenhuis.

Specifiek aanbod

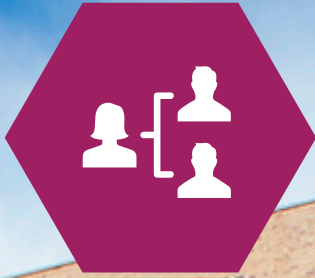
Daarnaast willen we ook specifieke maatwerkvoorzieningen bieden wanneer deze in het huidige zorgaanbod onvoldoende aanwezig zijn. Te denken valt aan voorzieningen voor mensen met cognitieve problemen of ernstig overbelaste mantelzorgers.

Meer initiatieven op het gebied van Zorg zijn:

- Wonen: Behoeftes en tempo, pagina 7
- Onderwijs: Maatschappelijke stage voor scholieren, pagina 11
- Openbaar Gebied en Leefbaarheid: Burgerinitiatieven, pagina 30

PERSONEEL EN ORGANISATIE

Speerpunten 2018 – 2022

- Nieuw elan: instroom van jong personeel
- Organisatieverandering (WinD) continueren maar het programma spreiden in de tijd
- Meer inspelen op behoeften en wensen van onze inwoners en omgeving
- Extra investering in personeel en organisatie met incidentele middelen
- Samenwerking zoeken om krapte op de arbeidsmarkt het hoofd te bieden
- Minder inhuur, meer personeel in dienst van de gemeente
- Zaterdagopenstelling stadhuis

Personeel en organisatie

Mede door de huidige personeelsopbouw en omvang van het takenpakket van de gemeente staan we voor de uitdaging om de personele formatie op orde te houden, werkdruk en ziekteverzuim te verlagen en te zorgen voor de instroom van nieuw elan. Nieuwe, enthousiaste medewerkers zijn deze bestuursperiode nodig voor de opvolging van de te verwachten uitstroom van de AOW-gerechtigden. Het plan is dan ook om een groep jonge schoolverlaters in dienst te nemen en die voor een aantal interne vacatures op te leiden. Zo geven we ook antwoord op de vraag om kennis van vertrekkende medewerkers aan nieuwe medewerkers over te dragen. Tijdelijk zal er een extra investering gedaan worden om de aanpak in deze bestuursperiode te realiseren.

Inhuur

De gemeentelijke organisatie kenmerkte zich de afgelopen jaren door veel inhuur. Daarmee zijn hoge kosten gemoeid. Nieuwe vacatures worden bij voorkeur 'vast' ingevuld in plaats van op inhuurbasis.

WinD

In 2017 is de gemeente met WinD, Weert in Dynamiek, gestart. Dit is een meerjarig traject om de gemeentelijke organisatie klaar te stomen voor de toekomst. Belangrijke thema's zijn de organisatiecultuur, de organisatiestructuur en de noodzakelijke stuurinformatie. De bedoeling is om als gemeentelijke organisatie meer vanuit de wensen en behoeften van de inwoners, instellingen en ondernemers te denken. Samengevat is de opgave om de gemeente beter met de omgeving te verbinden en te weten wat de vraag en behoefte van inwoners is. De basishouding van de organisatie zal meer dan voorheen moeten zijn: "Als het niet kan zoals het moet, dan moet het maar zoals het kan!". We willen van de Weertenaar weten wat deze als

goed ervaart en wat we kunnen verbeteren.

De ambitie om de gemeentelijke organisatie verder te verbeteren blijft gehandhaafd en er wordt meer tijd voor uitgetrokken. De middelen blijven in omvang ongewijzigd, maar de aanwending ervan wordt in de tijd uitgespreid in combinatie met de reguliere opleidingsbudgetten.

Publiekszaken

De genoemde opgave uit WinD betekent dat onze dienstverlening hier zoveel mogelijk op ingericht wordt. Zo zijn we van plan om de publieksbalies voortaan op zaterdag open te stellen. Dit wordt een proef van 2 jaar. Ook zonder afspraak kunnen inwoners op het stadhuis terecht. Dat geldt voor alle dagen dat we open zijn.

Aantrekkelijke werkgever

De krapte op de arbeidsmarkt neemt de komende jaren toe. Bij vacatures worden niet meer zoveel sollicitanten verwacht als voorheen. Op een aantal terreinen, zoals ICT, techniek en dienstverlening is dit nu al merkbaar. Met de wetenschap dat de regio aan arbeidskrachten krimpt én het feit dat alle gemeenten in dezelfde vijver vissen, zal onderzocht moeten worden of er een andere vorm van werkgeverschap mogelijk is. Hoe maken we meer werk van de ambitie om een aantrekkelijke werkgever in de regio te zijn? Daarvoor is meer nodig dan een goed salaris.

Om deze ambitie te realiseren zoeken we niet alleen de samenwerking met andere gemeenten en de provincie, maar ook met onderwijsinstellingen, zoals de hogeschool-Zuid en de universiteiten van Eindhoven en Maastricht. De gedachte is om samen op te trekken om de krapte op de arbeidsmarkt het hoofd te bieden. We denken aan een gezamenlijk plan om jonge, opgeleide VMBO-ers, MBO-ers, HBO-ers en academici een baan aan te bieden, waardoor voor alle partijen nieuwe perspectieven ontstaan. Dit heeft ook voordelen zoals minder inhuur, minder afhankelijkheden, meer kansen voor jongeren en nieuw elan.

De maatregelen die we nemen om een aantrekkelijke werkgever in de regio te zijn, financieren we met incidentele middelen. Het voorstel hiervoor volgt bij de begroting 2019.

FINANCIËN

Speerpunten 2018 – 2022

- Zo laag mogelijke lasten voor inwoners
- Belastingen en heffingen tegen het licht houden
- Structureel financieel gezond blijven

Lasten inwoner

Inwoners betalen aan de gemeente onroerend zaakbelasting, rioolrechten, reinigingsrechten en een afvalstoffenheffing. Wij streven ernaar om de lasten voor onze inwoners zo laag mogelijk te houden. De onroerende zaakbelasting mag niet meer stijgen dan de inflatie. De komende vier jaar zullen we de belastingen en heffingen voor inwoners en bedrijven tegen het licht houden. Een herziening van het gemeentelijk belastingstelsel behoort tot de mogelijkheden.

Reserve sociaal domein

Elk jaar bekijken we opnieuw hoe we met de risicofactor voor het sociaal domein willen omgaan.

Risicofactor

Extreme weersomstandigheden kunnen tot extra kosten leiden. Deze voorziening nemen we op bij calamiteiten in de risicofactor.

Financiële positie

We sturen op structureel financieel gezond blijven. Uitgangspositie van dit programma is de Meerjarenbegroting. Het weerstandsvermogen biedt ruimte voor eenmalige investeringen. Vanaf 2020 zien we structurele financiële ruimte.

Kosten uitvoering programma

Op de volgende pagina staat een overzicht van de geraamde kosten – voor zover nu bekend - voortkomend uit het programma. Voor de onderwerpen met een * wordt een raadsvoorstel opgesteld.

Prioriteitenbudget

In de begroting 2019 nemen we een meerjarig prioriteitenbudget op.

Hoofdstuk	Onderwerp	Incidenteel 2018	Incidenteel 2019	Incidenteel 2020	Incidenteel 2021	Incidenteel 2022	Structureel 2019
Onderwijs	Experimenten onderwijs, inclusief maatschappelijke stage *		250.000	250.000	250.000		
Cultuur	Typisch Weert *		70.000	70.000	70.000		
Cultuur	Lokale media *		30.000	30.000			
Cultuur	Sluitende begroting Munttheater						120.000
Cultuur	Bovenregionale evenementen *		150.000	150.000	150.000		
Openbaar gebied en Leefbaarheid	Sport en spel, Cruyff Court *			150.000			
Openbaar gebied en Leefbaarheid	Bomenplant		50.000	50.000	50.000		10.000
Openbaar gebied en Leefbaarheid	Groenaankleding (fruitbomen) conform Raphaëlpad		12.500	12.500	12.500		
Openbaar gebied en Leefbaarheid	Dynamisch groenonderhoud, vraaggestuurd, en ter ondersteuning van teams leefomgeving *		50.000	100.000	150.000		
Openbaar gebied en Leefbaarheid	Makkelijk melden *						10.000
Verkeer, Vervoer en Mobiliteit	Voetpad aansluiten bushalte Tungelroy		80.000				
Duurzaamheid en Natuur	Uitvoeren extra ambitie duurzaamheid 1,5fte (in begroting)						100.000
Duurzaamheid en Natuur	Heerlijk Weert		10.000	10.000	10.000		
Personeel en Organisatie	Openingstijden stadhuis	25.000	50.000	25.000			
Totaal		25.000	752.500	847.500	692.500	0	240.000

BIJLAGE - WEERT IN BEELD

5 PROGRAMMA'S

In dit hoofdstuk wordt per programma(-onderdeel) gekeken naar waar we de komende periode op basis van reeds vastgesteld beleid op sturen. Daarnaast wordt per programma(-onderdeel) beschreven welke trends en ontwikkelingen van invloed zijn op het beleid en welke doorkijk we zien naar 2018- 2022. Tenslotte benoemen we per programma(- onderdeel) de kansen en risico's die van invloed zijn en geven we aanbevelingen.

De opgenomen programma's en programmaonderdelen corresponderen met de programma's uit de begroting.

5.1 Woonklimaat

5.1.1 Woningbouwprogramma

Waar sturen we de komende periode op (beleid) t.a.v. het programmaonderdeel?

- Bouwen op basis van woningbehoefte;
- Bouwen voor specifieke doelgroepen/kwetsbare inwoners;
- Extra impuls in verband met knelpunten op de woningmarkt;
- Aandacht voor arbeidsmigranten/expats;
- Geschiktheid bestaande woningvoorraad, toegankelijkheid;
- Verduurzamen bestaande woningvoorraad.

Welke trends en ontwikkelingen (lokaal en nationaal) zijn relevant voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel?

- Demografische ontwikkelingen;
- Grotere groei aantal huishoudens dan was voorzien, meer woningen nodig;
- Toename 1- en 2-persoons huishoudens;
- Druk vanuit Eindhoven/Zuidoost-Brabant;
- Transformatie leegstaand commercieel vastgoed in stad naar wonen;
- Duurzame verwarming in woningen, woningen zonder aardgas, all electric;
- Extramuralisering in ouderenzorg en begeleid wonen: meer kwetsbare inwoners wonen zelfstandig, vaker sprake van verwarde personen.

Wat betekenen deze trends en ontwikkelingen voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en welke doorkijk naar 2018- 2022 zien wij hierbij?

- Meer woningen realiseren;
- Toekomst 650 portiekwoningen zonder lift in Weert-Zuid;
- Transformatie leegstaand commercieel vastgoed in stad naar wonen;
- Meer tijdelijke woningen toevoegen.

In welke mate zijn deze trends en ontwikkelingen mede van invloed op het beleid van andere programmaonderdelen en hoe is die koppeling gemaakt?

- Geschiktheid bestaande woningvoorraad is ook een thema voor het sociale domein/ Wmo, koppeling is nog onvoldoende;
- Verwarde personen die zelfstandig wonen hebben invloed op de leefbaarheid.

Welke kansen en risico's zien we die van invloed kunnen zijn op ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en wat zijn onze aanbevelingen hierbij?

- Onvoldoende woningen, markt raakt overspannen;
- Door vergrijzing werkenden vindt uitstroom uit arbeidsproces plaats, veel nieuwe aanwas is nodig om banen in te vullen, onvoldoende woningen voor nieuwe inwoners;
- Zorg en welzijn, verwarde personen, vereenzaming.

5.1.2 Kwaliteit woonomgeving

Waar sturen we de komende periode op (beleid) t.a.v. het programmaonderdeel?

- Minder meldingen over de openbare ruimte;
- Een beter toegankelijke openbare ruimte;
- Faciliteren burgerinitiatieven;
- Verdere vergroening;
- Anticiperen op klimaatadaptie;
- Uitvoeren projecten Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP)/Basis Registratie Personen (BRP);
- Nog meer aandacht voor communicatie met inwoners.

Welke trends en ontwikkelingen (lokaal en nationaal) zijn relevant voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel?

- Vergrijzing waardoor openbare ruimte nog toegankelijker moet worden;
- Opwarming van de aarde;
- Meer burgerparticipatie in openbare ruimte.

Wat betekenen deze trends en ontwikkelingen voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en welke doorkijk naar 2018- 2022 zien wij hierbij?

- Meer loslaten ten gunste van burgerinitiatieven;
- Meer wateroverlast beperken door projecten GRP/BRP conform planning uit te voeren;
- Inlopen achterstanden onderhoud openbare ruimte.

In welke mate zijn deze trends en ontwikkelingen mede van invloed op het beleid van andere programmaonderdelen en hoe is die koppeling gemaakt?

- Infrastructurele voorzieningen, afstemming in beleid en uitvoering;
- Natuur en landschap, afstemming in beleid en uitvoering;
- Duurzaamheid, afstemming in beleid en uitvoering;
- Sport, onderhoud buitensportaccommodaties;
- Wonen en Welzijn vanwege vergrijzing.

Welke kansen en risico's zien we die van invloed kunnen zijn op ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en wat zijn onze aanbevelingen hierbij?

- Achterstanden in onderhoud openbare ruimte worden niet ingelopen;
- Meer flexibiliteit nodig om in te spelen op urgente situaties, zoals storm, wateroverlast.

5.1.3 Cultuurhistorie

Waar sturen we de komende periode op (beleid) t.a.v. het programmaonderdeel?

- Vergroten kennis van ons erfgoed en deelname aan o.a. Open Monumentendag, Archeologiedagen, Maand van de Geschiedenis en Erfgoedprijs;
- Versterken van historisch karakter binnenstad. Verankeren van cultuurhistorie in ruimtelijk beleid;
- Bewustwording, educatie en communicatie rond identiteit en stadswording Weert i.r.t. Van Horne dynastie. Communicatiethema Weert Van Hornestad;
- Bewustwording van boven- en ondergronds cultureel erfgoed;
- Het museum krijgt een nieuwe identiteit en een positief imago, regionaal en landelijk.

Welke trends en ontwikkelingen (lokaal en nationaal) zijn relevant voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel?

- (Nieuwe bepalingen) Erfgoedwet (in werking sinds 1 juli 2016);
- Inwerkingtreding Omgevingswet;
- Groeiende aandacht voor cultuurhistorie;
- 2018 Van Horne Jaar;
- 2018 Europees jaar van het cultureel erfgoed;
- Wijziging in financieel stelsel rijksmonumenten (belastingaftrek, subsidies);
- Druk om woningbouw en grote projecten te realiseren;
- Sluiting van kerken en breder: herbestemming van monumenten;
- Klimaatverandering (hittestress stedelijk gebied, waterberging);
- De zoektocht naar de identiteit van onze stad. Leidmotief voor identiteit en stadsontwikkeling definiëren;
- Ontwikkelingen in relatie tot gewijzigde mediawet/publieke media/commerciële media;
- Invloed provinciaal en landelijk cultuurbeleid op de beschikbare subsidiestromen met betrekking tot het museum.

Wat betekenen deze trends en ontwikkelingen voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en welke doorkijk naar 2018- 2022 zien wij hierbij?

- Mogelijkheden voor handhaving bij verwaarlozing van monumenten;
- Nauwe samenwerking tussen de erfgoeddisciplines;
- Voortzetting van toetsing door monumenten-welstandscommissie;
- Voortzetting activiteiten met publieksbereik zoals Open Monumentendag etc.;
- Terugbrengen van water in de binnenstad (put, singels);
- Bewustwording van identiteit borgen, als onderdeel van cultuurbeleid 2021-2024;
- Beleid rond de mogelijkheden van verdere samenwerking publieke media-instellingen

- (Bibliotheek, gemeentearchief, publieke omroep) uitwerken;
- Aandacht voor enthousiasmering publiek museum bezoek en maatschappelijke relevantie museum.

In welke mate zijn deze trends en ontwikkelingen mede van invloed op het beleid van andere programmaonderdelen en hoe is die koppeling gemaakt?

- Omgevingswet;
- Handhaving;
- Ruimte: koppeling via visie op de binnenstad en structuurvisie;
- Cultuur- en erfgoededucatie in het licht van identiteit verder uitbouwen;
- Het museum vormt een onderdeel van de Visie op het stadshart.

Welke kansen en risico's zien we die van invloed kunnen zijn op ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en wat zijn onze aanbevelingen hierbij?

- Mogelijkheid om handhavend op te treden bij ernstig verwaarloosde monumenten;
- Als gemeente als bemiddelaar optreden bij herbestemming;
- Het Van Horne Jaar biedt kansen voor toerisme en cultuurparticipatie;
- Bij succes Gevelfonds voortzetting overwegen;
- Inzetten op publieksactiviteiten met aandacht voor de jeugd;
- Herijking gemeentelijk monumentenregister;
- Cultuurhistorie vroegtijdig meewegen bij grote projecten (o.a. molenbiotoop);
- In navolging van renovatie en herinrichting museum een nieuwe identiteit ontwikkelen;
- Positieve identiteit museum afhankelijk van een sterke organisatie, ambassadeurs en commitment;
- Grotere druk op gemeentelijke restauratiesubsidie door wegvallen van rijksmiddelen;
- Te grote verwachtingen van het museum op een te korte termijn. Een organisatie heeft 3 tot 5 jaar nodig zich te kunnen bewijzen;
- Onbekend maakt onbemind: het museum is een Fremdkörper binnen de gemeentelijke organisatie.

5.1.4 Duurzaamheid

Waar sturen we de komende periode op (beleid) t.a.v. het programmaonderdeel?

- Energie besparen bestaande woningbouw (2 subsidie projecten Warm Wonen Weert en See2Do);
- Netwerkalternatieven aardgas i.s.m. de provincie;
- Revolverend fonds grootschalige zonPV particulieren;
- Samenwerking WeertEnergie, evt. revolverend fonds;
- Verzelfstandiging Energieloket Weert;
- Verduurzamen gemeentelijk vastgoed;
- Monitoring gemeentelijk energieverbruik.

Welke trends en ontwikkelingen (lokaal en nationaal) zijn relevant voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel?

- Energietransitie;

- Lokale energieopwekking.

Wat betekenen deze trends en ontwikkelingen voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en welke doorkijk naar 2018- 2022 zien wij hierbij?

- Grote opgave om toe te werken naar energieneutraliteit.

In welke mate zijn deze trends en ontwikkelingen mede van invloed op het beleid van andere programmaonderdelen en hoe is die koppeling gemaakt?

- Milieubeleid: besparen CO₂;
- Woonbeleid: verduurzamen en levensloopbestendig maken bestaande woningbouw;
- Groen/waterbeleid: groene fijne leefomgeving, duurzaam stedelijk waterbeheer;
- Verkeer en vervoer: verduurzamen mobiliteit en eigen gemeentelijke wagenpark, stimuleren fietsverkeer.

Welke kansen en risico's zien we die van invloed kunnen zijn op ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en wat zijn onze aanbevelingen hierbij?

- Duurzaamheid breed in de organisatie integreren;
- Inkoop duurzame energie eigen organisatie.

5.1.5 Natuur en landschap

Waar sturen we de komende periode op (beleid) t.a.v. het programmaonderdeel?

- Uitvoering Natuur en landschapsvisie;
- Samenwerkingsovereenkomst Platteland in ontwikkeling.

Welke trends en ontwikkelingen (lokaal en nationaal) zijn relevant voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel?

- Klimaatverandering, meer adaptieve maatregelen in het landschap.

Wat betekenen deze trends en ontwikkelingen voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en welke doorkijk naar 2018- 2022 zien wij hierbij?

- Groen en blauw dient nog integraler meegenomen en bekeken te worden.

In welke mate zijn deze trends en ontwikkelingen mede van invloed op het beleid van andere programmaonderdelen en hoe is die koppeling gemaakt?

- Het thema klimaatverandering raakt alle thema's, vooral ook Woonklimaat en Economie.

5.1.6 Infrastructurele voorzieningen

Waar sturen we de komende periode op (beleid) t.a.v. het programmaonderdeel?

- Verbeteren bereikbaarheid, met name uitvoering maatregelen n.a.v. Ringbanen inventarisatie;
- Verbeteren verkeersveiligheid, met name inzetten op drukke fietsverbindingen en inzetten op gedragsbeïnvloeding;

- Verbeteren leefbaarheid door doorgaand verkeer in woongebieden te beperken, een dekkend openbaar vervoer; Toepassen snelheid beperkende maatregelen.

Welke trends en ontwikkelingen (lokaal en nationaal) zijn relevant voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel?

- Opstellen van een provinciaal mobiliteitsplan incl. nieuwe co-financieringsconstructie;
- Diverse projecten op het gebied van gedragsbeïnvloeding;
- Maatwerkvervoer voor kleine kernen; Opkomst van deelsystemen voor fiets en auto; Toenemend gebruik E-bike.

Wat betekenen deze trends en ontwikkelingen voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en welke doorkijk naar 2018- 2022 zien wij hierbij?

- Meer gebiedsgerichte aanpak i.p.v. aanpak per locatie (weg, kruising);
- De meeste ongevallen gebeuren door ongewenst gedrag van de verkeersdeelnemer. In het lokaal mobiliteitsplan opnemen hoe hiermee om te gaan;
- Het openbaar vervoer systeem afstemmen op de vraag (bijv. inzet wensbus of wensauto);
- Minder fietsstallingen en/of parkeerplaatsen nodig;
- Aanpassen infrastructuur vanwege hogere snelheden.

In welke mate zijn deze trends en ontwikkelingen mede van invloed op het beleid van andere programmaonderdelen en hoe is die koppeling gemaakt?

- Er zijn dwarsverbanden met recreatie en toerisme, duurzaamheid en economie.

Welke kansen en risico's zien we die van invloed kunnen zijn op ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en wat zijn onze aanbevelingen hierbij?

- Gebiedsgerichte aanpak door provincie waardoor co-financieringsmogelijkheden toenemen;
- Weinig vraag naar deelsystemen in Weert door ontbrekende noodzaak;
- Weinig initiatieven van onderop (bijv. wensbus).

5.2 Economie

5.2.1 Vestigingsplaatsfactoren

Waar sturen we de komende periode op (beleid) t.a.v. het programmaonderdeel?

- Eenduidige en gezamenlijke promotie (wonen/ werken/recreëren/vrije tijd);
- Bedrijfskavels in alle soorten en maten aanbieden/uitgeven;
- Professionalisering Stichting Parkmanagement en realisatie Bedrijven Investeringszones (BIZ);
- Verbeteren bereikbaarheid via weg, spoor en water;
- Uitvoering Routeplan Keyport 2020;
- Verdergaande samenwerking met omliggende gemeenten;
- Versterking economische relaties met (Brainport) Eindhoven;
- Intensiveren grensoverschrijdende samenwerking in Belgisch Limburg, M-Limburg en

- ZO Brabant op gebied van toerisme en recreatie;
- Uitwerking POL-trajecten;
- Inzetten op brede economische structuur.

Welke trends en ontwikkelingen (lokaal en nationaal) zijn relevant voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel?

- Verdergaande digitalisering en medialisering van de samenleving;
- Schaalvergroting en regionalisering, waardoor samenwerking tussen gemeenten en met regionale partners steeds belangrijker wordt;
- Sterkere nadruk op beleving van product of dienst, dan product of dienst zelf;
- Inhaalslag uitgifte bedrijventerreinen i.v.m. economische groei;
- Terugtrekkende overheid die zich steeds meer focust op basisniveau, extra 'plus' moet komen vanuit ondernemers en eigenaren zelf;
- Smart mobility: slimme toepassingen op verkeersgebied;
- Spanning op de arbeidsmarkt: tekort aan gekwalificeerde arbeidskrachten;
- Belang van innovatie onverminderd groot;
- Circulaire economie en duurzaamheid steeds belangrijker.

Wat betekenen deze trends en ontwikkelingen voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en welke doorkijk naar 2018- 2022 zien wij hierbij?

- Meer aandacht voor het samenspel van diverse functies, zoals winkels, cultuur, horeca en evenementen, waarbij beleving centraal staat;
- Verschuiving van accenten in strategie en uitvoering van promotie: provinciaal, regionaal en lokaal;
- Meer gebiedsgericht samenwerken met partners buiten de gemeente;
- Bij POL(-uitwerking) bedrijventerreinen rekening houden met actuele marktsituatie;
- Verschuiving overheidstaken bedrijventerreinen naar Parkmanagement / BIZ-en;
- Opstellen mobiliteitsplan Weert;
- Aanpak knelpunten Ringbaneninventarisatie, haalbaarheidsonderzoek Westtangent, A2- onderzoek Smart Lanes;
- IJzeren Rijn (vasthouden "nee, tenzij" standpunt), treinverbinding personenvervoer Weert- Antwerpen i.s.m. provincie;
- Realisatie fase 2 multimodale overslaghaven De Kempen;
- Integrale Arbeidsmarktagenda opstellen (economie/arbeidsmarkt/onderwijs i.o.m. stakeholders);
- Ondersteuning Keyport continueren.

In welke mate zijn deze trends en ontwikkelingen mede van invloed op het beleid van andere programmaonderdelen en hoe is die koppeling gemaakt?

- Arbeidsmarkt / re-integratie, onderwijs;
- Bereikbaarheid: Economie, Recreatie & Toerisme, Duurzaamheid, Openbaar Gebied (koppeling binnen en tussen afdelingen gemaakt in uitvoeringsprogramma's).

Welke kansen en risico's zien we die van invloed kunnen zijn op ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en wat zijn onze aanbevelingen hierbij?

- Smart mobility nog weinig doorontwikkeld;
- Mogelijke bezuinigingen i.v.m. terugtrekkende overheid;
- Veroudering bedrijventerreinen waardoor kostbare revitalisering;
- Opstarten activiteiten/projecten met Brainport Eindhoven o.a. via Keyport of satellietvestigingen vanuit Eindhoven;
- Integrale aanpak versterking binnenstad en beschikbare subsidiefondsen in dit kader;
- Aansluiting op regionale, provinciale en grensoverschrijdende investeringsprogramma's.

5.2.2a Arbeidsmarkt en re-integratie

Waar sturen we de komende periode op (beleid) t.a.v. het programmaonderdeel?

- Beleid en uitvoering Wet sociale werkvoorziening conform vastgesteld beleid binnen bestaande wettelijke en financiële kaders;
- Uitvoering Social Return conform vastgesteld regionaal beleid.

Welke trends en ontwikkelingen (lokaal en nationaal) zijn relevant voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel?

- Bezuiniging op Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw)-budget;
- Daadwerkelijk verloop in/uitstroom van Wsw-medewerkers lager dan landelijke prognoses. Bij ongewijzigd beleid/ uitvoering tekort op begroting de Risse leidt over enkele jaren tot een extra gemeentelijke bijdrage. Er wordt een visiedocument Toekomst Risse opgesteld dat in 2018 aan de raden wordt aangeboden;
- Vrijvallende infrastructuur en faciliteiten De Risse ingezet voor re-integratietrajecten van diverse doelgroepen;
- Pilots met bijvoorbeeld Pedagogisch Sociaal Werk (PSW) in het kader van samenwerking op het gebied van arbeidsmatige dagbesteding;
- Samenwerking tussen deelnemende gemeenten (Cranendonck, Nederweert, Weert) bestuurlijk en ambtelijk goed;
- Social Return: door aantrekkende economie meer behoefte aan extra personeel in de bouw/infra sector. Lokaal en regionaal weinig medewerkers beschikbaar en slechts beperkt aantal geschikte kandidaten voor een opleidingstraject;
- Voor het eerst een contractverplichting social return opgenomen in de regionale aanbesteding/ verwerving van Jeugd en Wmo-voorzieningen. In 2018 aan deze contractverplichting invulling geven.

Wat betekenen deze trends en ontwikkelingen voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en welke doorkijk naar 2018- 2022 zien wij hierbij?

- In de gemeentelijke begroting de meerjarige financiële gevolgen van De Risse meenemen;
- Middels het visiedocument "Toekomst De Risse" minimaliseren meerjarige financiële gevolgen en tegelijkertijd benutten van kansen voor een bredere doelgroep;
- In samenwerking met de brancheorganisaties, bouwbedrijven en onderwijs regionaal

aandacht schenken aan het terugdringen van het personeelstekort in de sector bouw/infra.

In welke mate zijn deze trends en ontwikkelingen mede van invloed op het beleid van andere programmaonderdelen en hoe is die koppeling gemaakt?

- Er is een relatie met de onderdelen Inkomensondersteuning (Participatiewet) en onderwijs. Binnen de ambtelijke werkgroepen rondom De Risse zijn deze disciplines vertegenwoordigd;
- Op het gebied van social return ligt een koppeling met het thema economie. Koppeling is nog onvoldoende duidelijk.

Welke kansen en risico's zien we die van invloed kunnen zijn op ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en wat zijn onze aanbevelingen hierbij?

- Bij ongewijzigd beleid/uitvoering volgt een tekort op de begroting van de Risse. Dit leidt over enkele jaren tot een extra gemeentelijke bijdrage. Er wordt een visiedocument "Toekomst De Risse" opgesteld dat in 2018 aan de raden wordt aangeboden. Dit document heeft (mede) tot doel om de financiële tekorten op de uitvoering van de Wsw te minimaliseren.

5.2.2b Arbeidsmarkt/Participatiewet en volwasseneneducatie

Waar sturen we de komende periode op (beleid) t.a.v. het programmaonderdeel?

Arbeidsmarktbeleid/Participatiewet

- Zoveel mogelijk mensen met een participatiewet uitkering plaatsen op (regulier) werk;
- Inzetten op sociale activering om mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt dicht bij de arbeidsmarkt te brengen;
- Realiseren van beschut werkplekken voor burgers met een indicatie;
- Wegnemen belemmeringen bij aansluiting vraag en aanbod i.c. ondersteuning werkgevers/ ondernemingen;
- Jongeren met of zonder uitkering leiden naar regulier onderwijs, (reguliere) banen via leerwerkplekken en actieve bemiddeling naar werk;
- De pilot "Max. WW met het UWV" voortzetten om de instroom van het aantal WW-ers in de bijstand te beperken;
- De pilot "één op één begeleiding naar werk" evalueren en eventueel verlengen van het project;
- De pilot "Toekomst en Arbeid" evalueren en eventueel verlengen;
- Opvang en integratie van statushouders: door middel van een integrale aanpak statushouders z.s.m. participeren en integreren in onze samenleving.

Volwasseneneducatie

- Zo veel mogelijk laaggeletterden bereiken en verwijzen naar passende educatietrajecten;
- Betere samenwerking met relevante stakeholders bij aanpak laaggeletterdheid;
- Zorgen voor passend en voldoende aanbod volwasseneneducatie.

Welke trends en ontwikkelingen (lokaal en nationaal) zijn relevant voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel?

- Een forse groei van de economie en de werkgelegenheid (landelijk, regionaal en lokaal);
- De arbeidsmarkt wordt krap, veel vacatures worden niet ingevuld. Er is dus meer vraag dan aanbod;
- Er is steeds meer behoefte aan grensoverschrijdende arbeid.

Wat betekenen deze trends en ontwikkelingen voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en welke doorkijk naar 2018- 2022 zien wij hierbij?

- De komende jaren wordt personeelsvoorziening voor steeds meer werkgevers een kritische succesfactor voor hun bedrijf of instelling. Dat vraagt om adequaat beleid in de regio;
- Versterken en uitbreiden samenwerking met werkgevers;
- Inzetten op het inzichtelijk maken en houden van het bemiddelbare werkzoekenden (bestands-analyse);
- Inzetten op vraaggerichte scholing gekoppeld aan een concrete baanintentie.

In welke mate zijn deze trends en ontwikkelingen mede van invloed op het beleid van andere programmaonderdelen en hoe is die koppeling gemaakt?

- Economie en onderwijs: Bedrijfsleven, onderwijsinstellingen en de gemeente slaan de handen ineen om op korte en lange termijn voldoende goed opgeleide arbeidskrachten te hebben. De koppeling is gemaakt, maar moet nog doorontwikkeld worden;
- Zorg (Wmo, Jeugd, inkomensondersteuning) en veiligheid. De koppeling is gemaakt, zowel op beleids- als op uitvoeringsniveau. Doorontwikkeling is wenselijk c.q. noodzakelijk.

Welke kansen en risico's zien we die van invloed kunnen zijn op ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en wat zijn onze aanbevelingen hierbij?

- Het arbeidsmarktbeleid samen met werkgevers ontwikkelen en vorm geven;
- Ontzorgen (meer dan nu) van werkgevers en werknemers (meer maatwerk);
- Meer verbindingen maken en gezamenlijke verantwoordelijkheid uitdragen.

5.2.3 Onderwijs

Waar sturen we de komende periode op (beleid) t.a.v. het programmaonderdeel?

- Voldoende aanbod onderwijs huisvestings-voorzieningen, waaronder realisatie RKEC, huisvesting (V)SO De Maaskei, opwaardering Kindvoorziening Altweeterheide, oplossen huisvestingsvraagstuk IKC Leuken, planvorming clustering scholen Boshoven en integratie onderwijsaanbod AZC school;
- Onderwijsinstellingen in contact brengen met bedrijfsleven, meer onderwijsaanbod op MBO-niveau.

Welke trends en ontwikkelingen (lokaal en nationaal) zijn relevant voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel?

- Bevolkingsopbouw;

- Woningontwikkeling;
- Breder inzet overcapaciteit onderwijsgebouwen;
- Ontwikkeling Kindcentra;
- Veranderende onderwijsconcepten/wetgeving;
- Het inzetten van de 'kleine scholen toeslag' op pluriform scholenaanbod en thuisnabij onderwijs. Hiervoor komt € 20 miljoen per jaar extra beschikbaar vanuit het Rijk.

Wat betekenen deze trends en ontwikkelingen voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en welke doorkijk naar 2018- 2022 zien wij hierbij?

- Voortdurende bijstelling huisvesting / anticiperen op ontwikkelingen;
- Inzet op meest efficiënt gebruik van onderwijsgebouwen;
- Meer bestaansrecht kleine scholen door behoud kleine-scholen toeslag.

In welke mate zijn deze trends en ontwikkelingen mede van invloed op het beleid van andere programmaonderdelen en hoe is die koppeling gemaakt?

- Vastgoed-, ruimtelijk en maatschappelijk beleid. Koppeling wordt gemaakt door integraal samen te werken.

Welke kansen en risico's zien we die van invloed kunnen zijn op ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel/thema en wat zijn onze aanbevelingen hierbij?

- De mate waarin de financiële reserve voor onderwijshuisvesting toereikend is, is mede afhankelijk van externe factoren (o.a. renteontwikkeling);
- Inzet van overcapaciteit draagt eraan bij dat de school een bredere maatschappelijke functie in de wijk krijgt.

5.2.4 Speerpuntsectoren

Waar sturen we de komende periode op (beleid) t.a.v. het programmaonderdeel?

- Uitvoering Routeplan 2016-2020 Keyport (programmaliijnen innovatie, ondernemerschap en arbeidsmarkt);
- Vergunningverlening China hotel en van der Valk hotel;
- Uitvoeringsprogramma binnenstad;
- Gerealiseerd inrichtingsplan CZW met mogelijkheden voor kwalitatief goede horeca, dagstrand, outdoor recreatie, duiken en vissen;
- Intensivering gebiedsgerichte en netwerk-samenwerking met partners buiten de gemeente;
- Opstellen en uitvoeren van grensoverschrijdende uitvoeringsprogramma's op het gebied van recreatie en toerisme;
- Sterkere profilering en positionering van de potenties van grenspark Kempen-Broek (o.m. branding strategie voor Kempen-Broek en aanvraag UNESCO status);
- Verbeteren toegankelijkheid natuur- en recreatiegebieden, kwaliteitsverbetering en uitbreiding routestructuren met bijbehorende informatievoorziening en versterken verbinding binnenstad en buitengebied;
- Uitwerking POL afspraken toerisme en recreatie, waaronder versterking vitaliteit

verblijfsrecreatie, provinciaal hotelmarktonderzoek, uitwerking regionale visie toerisme en recreatie, regionale visie haalbaarheidsonderzoek;

- Versterking Weert-West en de Lichtenberg;
- Faciliteren van goede initiatieven op het gebied van dag- en verblijfsrecreatie.

Welke trends en ontwikkelingen (lokaal en nationaal) zijn relevant voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel?

- Demografische ontwikkelingen/snelle vergrijzing;
- Schaalvergroting;
- Niet het product of dienst, maar de beleving staat centraal;
- Sterke groei escape rooms;
- Chinese markt sterke groeiemarkt;
- Sterke toename bioscoopbezoek: de McDonald's van deze tijd;
- Toerisme en recreatie snelst groeiende economische sector. Vrijtijdsconsumenten geven meer geld uit in hun vrije tijd, ondernemen meer activiteiten, zijn kritischer en hechten veel waarde aan goede kwaliteit;
- Economisch belang van de Nederlandse toeristische sector groeit sterker dan het bruto binnenlands product;
- Totale toeristische bestedingen in de Nederlandse economie als ook sterke groei van de werkgelegenheid in de sector;
- Horeca en recreatie profiteren maximaal van de gunstige economische ontwikkelingen;
- Populaire vrijetijdsactiviteiten van Nederlanders zijn funshoppen in binnensteden, buitenrecreatie (wandelen, fietsen) en de sportschool;
- Aantal horecabedrijven blijft toenemen en omzetgroei grootst in 16 jaar tijd;
- Branchevervaging in horecasector;
- Dag- en verblijfsrecreatie groeien steeds meer naar elkaar toe;
- Huisjesterreinen ontvangen 2x zoveel gasten als kampeerterreinen;
- Dalende trend in kampeeraccommodaties;
- Aantrekkelijke hotelmarkt en groot aanbod nieuwe plannen;
- Vakanties, accommodaties en evenementen zijn online populair;
- Vitaliteit verblijfsrecreatieve sector staat onder druk.

Wat betekenen deze trends en ontwikkelingen voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en welke doorkijk naar 2018- 2022 zien wij hierbij?

- Versterken focus op netwerksamenwerking toeristisch recreatieve sector met regionale en bovenregionale partners, met oriëntatie op Zuidoost-Brabant, Belgisch Limburg en Midden- Limburg;
- Samenwerking met diverse stakeholders Weert- Cranendonck, grenspark Kempen-Broek, ML verder uitbouwen;
- Versterken focus op netwerksamenwerking op lokaal niveau met o.a. ondernemers verenigd in Stichting Samenwerkingsverband de IJzeren Man, Stichting CMW en Parkmanagement;
- Versterken focus op intersectorale samenwerking met partners uit onderwijs, bedrijfsleven en overheid, gericht op verbinden en tot stand brengen van nieuwe initiatieven

- en aanspreken van fondsen;
- Adequaat aanbod van activiteiten op het vlak van beleving in natuur- en recreatiegebieden;
- Toenemend belang van evenementen, horeca, cultuur in combinatie met winkelen in de binnenstad met accent op versterking beleving. Bezoekers en hun behoeften centraal laten staan en de stad voor hen voelbaar en beleefbaar maken.

In welke mate zijn deze trends en ontwikkelingen mede van invloed op het beleid van andere programmaonderdelen en hoe is die koppeling gemaakt?

- Er liggen dwarsverbanden met mobiliteit, sport, cultuur, natuur- en landschap en economie. Koppeling wordt gemaakt via aan beleid gekoppelde uitvoeringsprogramma's.

Welke kansen en risico's zien we die van invloed kunnen zijn op ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en wat zijn onze aanbevelingen hierbij?

- Bovenlokale investeringsprogramma's met daaraan gekoppelde fondsen voor versterking toeristisch recreatieve sector vanwege groot economisch belang van de sector;
- Groot aantal initiatiefnemers met plannen voor uitbreiding aanbod dag- en verblijfsrecreatie;
- Marktverdringing. Aanbeveling: sturen op innovatie, diversiteit en gebiedsgerichte ontwikkeling.

5.2.5 Zakelijke Dienstverlening

Waar sturen we de komende periode op (beleid) t.a.v. het programmaonderdeel?

- Concentratie kantoren in Centrum-Noord en Binnenstad (< 500 m²);
- Transformatie (leegstaande) kantoren naar andere functies;
- Uitgifte resterende kantoor kavels Centrum- Noord.

Welke trends en ontwikkelingen (lokaal en nationaal) zijn relevant voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel?

- Transformatie (leegstaande) kantoren naar andere functies;
- Flexibilisering en digitalisering (-> nieuwe kantoorconcepten).

Wat betekenen deze trends en ontwikkelingen voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en welke doorkijk naar 2018- 2022 zien wij hierbij?

- Bij herziening bestemmingsplannen (woonwijken) de aanduiding dienstverlening bij woonbestemmingen schrappen.

In welke mate zijn deze trends en ontwikkelingen mede van invloed op het beleid van andere programmaonderdelen en hoe is die koppeling gemaakt?

- Wonen, waar rekening wordt gehouden met transformatie van (leegstaande) kantoren.

Welke kansen en risico's zien we die van invloed kunnen zijn op ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en wat zijn onze aanbevelingen hierbij?

- Centrum-Noord niet geheel uitgegeven;
- Leegstand: invloed op leefbaarheid e.d.

5.2.6 Detailhandel

Waar sturen we de komende periode op (beleid) t.a.v. het programmaonderdeel?

- Concentratie in binnenstad en buurt/wijkwinkel-centra;
- Transformatie van perifeer (solitair) gelegen winkels;
- Aantrekkelijker maken van de (binnen)stad;
- Uitvoeren convenant stedelijke ontwikkeling.

Welke trends en ontwikkelingen (lokaal en nationaal) zijn relevant voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel?

- Innovatie;
- Beleving;
- Afname m²;
- Transformatie.

Wat betekenen deze trends en ontwikkelingen voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en welke doorkijk naar 2018- 2022 zien wij hierbij?

- Open staan voor nieuwe winkelconcepten;
- Bij herziening bestemmingsplannen (woonwijken) aanduiding detailhandel schrappen;
- Actualisatie bestemmingsplan Binnenstad;
- Stimuleren transformatie.

In welke mate zijn deze trends en ontwikkelingen mede van invloed op het beleid van andere programmaonderdelen en hoe is die koppeling gemaakt?

- Wonen, hier is rekening gehouden met transformatie;
- Dienstverlening/kantoren (theoretische trans-formatiemogelijkheid);
- Recreatie & Toerisme (betrokken bij binnenstad);
- Cultuur (betrokken bij binnenstad);
- Openbaar gebied (betrokken bij binnenstad).

Welke kansen en risico's zien we die van invloed kunnen zijn op ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en wat zijn onze aanbevelingen hierbij?

- Leegstand;
- Hotelontwikkelingen;
- Ontwikkeling Weert-West;
- Ontwikkeling bedrijventerreinen (meer werkgelegenheid, meer bestedingen).

5.3 Zorg

5.3.1 Inkomensondersteuning (Participatiewet)

Waar sturen we de komende periode op (beleid) t.a.v. het programmaonderdeel?

- Beleid en uitvoering Pw, loaw, loaz en Bbz conform vastgesteld beleid binnen bestaande wettelijke en financiële kaders met voldoende aandacht voor maatwerk;
- Uitvoering Minimabeleid en collectieve zorgverzekering minima;
- Uitvoeren Aanvalsplan Armoede door middel van de maatregelen gericht op actieve armoedebestrijding, preventie en vroeg signalering binnen beschikbare gestelde budgetten;
- Uitvoering schulddienstverlening conform vastgesteld beleid binnen bestaande wettelijke en financiële kaders.

Welke trends en ontwikkelingen (lokaal en nationaal) zijn relevant voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel?

- Langdurige armoede in Nederland neemt toe onder alle bevolkings- en inkomensgroepen;
- Per 25 mei 2018 is de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) van toepassing (dezelfde privacywetgeving in de hele Europese Unie). De Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp), incl. de Meldplicht datalekken, wordt door deze verordening vervangen. Het is van belang dat gemeenten zich alvast voorbereiden op deze omschakeling;
- Intensivering ketensamenwerking;
- Bevorderen en faciliteren burgerparticipatie;
- Co-creatie traject met Provincie Limburg en universiteit Maastricht in het kader van meetbaarheid effectiviteit Aanvalsplan Armoede;
- Uitbreiding partners (ziektekostenverzekering, energieleveranciers en WML) convenant vroeg signalering betalingsachterstanden (nu alleen woningcorporaties).

Wat betekenen deze trends en ontwikkelingen voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en welke doorkijk naar 2018- 2022 zien wij hierbij?

- Aanpak ontwikkelen om verborgen armoede bij niet minima in beeld te krijgen en vervolgens keuzes maken in het creëren van inkomensondersteunende (gemeentelijke) voorzieningen;
- Inwoners en doelgroepen eerder en vaker betrekken bij beleidsontwikkeling en de evaluatie hiervan;
- Ambassadeurschap voor Provincie Limburg voor wat betreft het realiseren van de gemeentelijke beleidsdoelstellingen en het meetbaar maken van de effectiviteit van gemeentelijke interventies op het gebied van armoede in relatie tot positieve gezondheid;
- Het onderzoeken van de gevolgen van de wijzigingen op het gebied van privacywetgeving (AVG) voor de huidige werkwijzen en convenanten.

In welke mate zijn deze trends en ontwikkelingen mede van invloed op het beleid van andere programmaonderdelen en hoe is die koppeling gemaakt?

- Er is een relatie met de onderdelen arbeidsmarkt/ re-integratie, onderwijs en zelfredzaamheid.

Welke kansen en risico's zien we die van invloed kunnen zijn op ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en wat zijn onze aanbevelingen hierbij?

- Een toename van de doelgroep (risico: toename kosten, aanbeveling: monitoren) (kans: meer inwoners vroegtijdiger in beeld om eerder passende ondersteuning te bieden zodat toename multi-problematiek wordt voorkomen);
- Risico bij Algemene Verordening Gegevens-bescherming (AVG): Schenden van privacywetgeving kan leiden tot claims. Aanbeveling hierbij is dat de noodzakelijke aanpassingen tijdig worden geïmplementeerd.

5.3.2a Zelfredzaamheid – Specifiek Jeugd

Waar sturen we de komende periode op (beleid) t.a.v. het programmaonderdeel?

- Iedereen naar school of aan het werk. Uitvoering Regionale Ontwikkelingsagenda Jeugd (ROJ). Actiepunten gericht op benutten talenten, zelfredzaamheid en meedoen aan de samenleving;
- Beleid en uitvoering preventie: extra inzet op versterken burgers onderling en basisvoorzieningen; drempelloze toegang peuteropvang en buitenschoolse activiteiten als middel tegen segregatie (afzondering) en armoede;
- Beleid en uitvoering Jeugdhulp binnen de inhoudelijke en financiële kaders;
- Uitvoering geven aan de wet: bij problemen met het opgroeien, de zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie voorzien in Jeugdhulp. Beleid is gericht op participerende samenleving, preventie, sterke basisvoorzieningen, heldere, sturende toegang en transformatie (= aansluiten bij stelsel en gedachtegoed jeugdhulp Midden-Limburg) gespecialiseerde jeugdhulpaanbieders en gedwongen kader (opleggen maatregel door kinderrechter).

Welke trends en ontwikkelingen (lokaal en nationaal) zijn relevant voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel?

- Dalende rijksmiddelen ten opzichte van redelijk stabiel zorggebruik in Weert;
- Evaluatie Jeugdwet voorjaar 2018;
- Onderzoek naar integraal PGB;
- Dalende budgetten passend onderwijs;
- Hogere kwaliteitseisen kinderopvang;
- Meer budget voor peuteropvang en voorkomen onderwijsachterstanden;
- Meer aandacht voor gezond en veilig opgroeien;
- Inzet extra preventiearrangementen kwetsbare gezinnen;
- Naschoolse activiteiten voor alle leerlingen.

Wat betekenen deze trends en ontwikkelingen voor ons beleid t.a.v. het programma-onderdeel en welke doorkijk naar 2018- 2022 zien wij hierbij?

- Dalende rijksmiddelen t.o.v. redelijk stabiel zorggebruik in Weert: minder beschikbare middelen; kijken waar bespaard kan worden (o.m. door transformatie toegang, transformatie aanbieders, verwerving);
- Evaluatie Jeugdwet voorjaar 2018: mogelijke wijzingen wet hebben direct invloed op het jeugdhulpstelsel in Midden-Limburg;
- Onderzoek naar integraal PGB: mogelijke wetswijzigingen hebben direct invloed op PGB-beleid bij Jeugdhulp en Wmo;
- Dalende budgetten passend onderwijs: Passend onderwijs en jeugdhulp zijn gedeeltelijk communicerende vaten. Afstemming tussen samenwerkingsverbanden en gemeenten is structureel. Beleid wordt op elkaar afgestemd;
- Verbreding en verdieping van ons bestaande integrale preventiebeleid.

In welke mate zijn deze trends en ontwikkelingen mede van invloed op het beleid van andere programmaonderdelen en hoe is die koppeling gemaakt?

- Directe samenhang met Armoedebeleid, Combifunctionarissen, Taalplan en Participatie. De koppelingen ontstaan door ambtelijke en externe afstemming van beleid en uitvoering;
- Relatie met Wmo financieel decentralisatie uitkering sociaal domein en inhoudelijk (bv op het vlak van PGB, verwerving en toegang); structurele afstemming op alle niveaus.

Welke kansen en risico's zien we die van invloed kunnen zijn op ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en wat zijn onze aanbevelingen hierbij?

- Stijging kosten t.o.v. dalende budgetten. Strak monitoren, doorzetten transformatie;
- Inhoudelijk volgen van landelijke wijzigingen en hierop inspelen;
- De uitvoering regionale ontwikkelingsagenda jeugd (ROJ) bevat afspraken op vrijwillige basis.
- Risico is commitment verlies. Relatiebeheer, elkaar goed blijven informeren en ieders inspanningen duidelijk voor het voetlicht brengen;
- Extra preventie voor jonge kind/ouders leidt tot minder beroep op jeugdhulp en speciaal onderwijs?;
- Actief doorbouwen op constructieve samenwerking met alle jeugdinstanties;
- Bevorderen van sociale cohesie door verweven van integrale kindcentra met actieve wijk;
- Verkleinen van kloof kansrijk/kansarm, stimuleren van connecties en diversiteit;
- Zichtbaar maken van positieve basis;
- Werken aan klantenbinding en zelfsturende communities om uitval (externe risico's) te voorkomen.

5.3.2b Zelfredzaamheid – Specifiek Wmo

Waar sturen we de komende periode op (beleid) t.a.v. het programmaonderdeel?

- Beleid en uitvoering Wmo binnen bestaande financiële kaders;

- Kwaliteit dienstverlening door aanbieders;
- Stimuleren transformatie bij aanbieders;
- Invullen transformatie opgave door versterken voorzieningen in de Oe en 1e lijn;
- Verbeteren werkwijze bij toegang en uitvoering maatwerkvoorzieningen;
- Verdere integratie aanpak participatiewet/Wmo/ Jeugdwet;
- Integraal beleidskader en beleidsplan sociaal domein;
- Versterken samenwerking aanbieders flexibele maatschappelijke opvang Weert;
- Versterken samenwerking Veilig Thuis/aanpak Huiselijk geweld;
- Regionale aanpak personen met verward gedrag.

Welke trends en ontwikkelingen (lokaal en nationaal) zijn relevant voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel?

- Dalende rijksmiddelen t.o.v. (licht) stijgend zorggebruik in Weert;
- Naderende vergrijzingsgolf;
- Langer zelfstandig wonen met cognitieve problemen en de risico's daarvan;
- Afbouw klinische Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ) functie en de gevolgen daarvan;
- Werkingssfeer AMvB reële kostprijs in tarieven PGB;
- Onderzoek naar integraal PGB;
- Transitie maatschappelijke opvang en beschermd wonen per 1-1-2020;
- Nieuw landelijk verdeelmodel Wmo (financiële gevolgen voor individuele gemeenten onduidelijk, invoeringstermijn uitgesteld).

Wat betekenen deze trends en ontwikkelingen voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en welke doorkijk naar 2018- 2022 zien wij hierbij?

- Rijksmiddelen t.o.v. toenemende zorgbehoefte. Minder beschikbare middelen; kijken waar bespaard kan worden. Dit kan door o.m. transformatie toegang, transformatie aanbieders, maar ook d.m.v. verwerving. Ontwikkelingen nieuw landelijk verdeelmodel Wmo in de gaten houden; Naderende vergrijzingsgolf. Problematiek neemt met de leeftijd proportioneel toe; Langer zelfstandig wonen met cognitieve problemen en de risico's daarvan; Afbouw verzorgingshuizen laat minder mensen toe tot de Wet Langdurige Zorg; Veiligheid en toezicht zijn in de thuissituatie moeilijker te realiseren; Toenemende eenzaamheid;
- Afbouw klinische Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ) functie Weert en de gevolgen daarvan. Ambulante alternatieven zijn onvoldoende beschikbaar of uitgewerkt. Met uitbreiding uren Intensive Home Treatment (IHT) en Flexible Assertive Community Treatment (FACT) en het Herstelhotel wordt gewerkt aan dit risico;
- Werkingssfeer AMvB reële kostprijs in tarieven PGB. Jurisprudentie dwingt om PGB tarieven anders en meer conform de kostprijsopbouw van aanbieders vorm te geven. Daarvoor is onderzoek nodig;
- Onderzoek naar integraal PGB. Wetswijzigingen hebben direct invloed op PGB-beleid bij Jeugdhulp en Wmo;
- Transitie maatschappelijke opvang en beschermd wonen per 1-1-2020. Per 1-1- 2020 wordt Midden-Limburg waarschijnlijk een zelfstandige regio voor maatschappelijke opvang en beschermd wonen. Dat betekent dat toegang, inkoop en levering van zorg

(incl. beschikkingen) door de gemeenten zelf geregeld moet worden. In projectvorm wordt deze transitie in 2018 verder voorbereid en eind 2018 geleidelijk geïntegreerd in de bestaande organisatie/ samenwerkingsstructuur.

In welke mate zijn deze trends en ontwikkelingen mede van invloed op het beleid van andere programmaonderdelen en hoe is die koppeling gemaakt?

- Er is een relatie met Jeugdhulp en de Participatiewet; financieel decentralisatie uitkering sociaal domein en inhoudelijk (bv op het vlak van PGB, verwerving en toegang). Er is structurele afstemming op alle niveaus;
- Inkoop Beschermd Wonen (BW) heeft raakvlakken met reguliere inkoop Wmo en ook qua inrichting en werkproces zijn er raakvlakken (toegang, regelgeving, PGB). Er is structurele afstemming op alle niveaus.

Welke kansen en risico's zien we die van invloed kunnen zijn op ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en wat zijn onze aanbevelingen hierbij?

- Stijging kosten t.o.v. dalende budgetten. Strak monitoren, doorzetten transformatie. Toegang kwalitatief verbeteren, scherp inkopen. Koppeling door projectmatige aanpak binnen samenwerkingsstructuur;
- Landelijke wijzigingen inhoudelijk, onder andere ten aanzien van de doelgroep beschermd wonen. Volgen en op inspelen;
- Budget Maatschappelijke opvang (MO)/ Beschermd wonen (BW) per 1-1-2020 is nog niet bekend, zicht op de kosten is ook beperkt. Het Kernteam ML-2020 brengt de opgave 1e helft 2018 in beeld.

5.3.2c Zelfredzaamheid – Aandacht voor mensen met beperkingen

Waar sturen we de komende periode op (beleid) t.a.v. het programmaonderdeel?

- De bewustwording intern t.a.v. agenda 22/ inclusief beleid vergroten;
- Communicatie extern; mogelijkheid onderzoeken om de toegankelijkheid van de gemeentelijke website onder te brengen in het Masterplan ICT;
- Voortzetten van de huidige aanpak waarbij een ervaringsdeskundige betrokken wordt bij de toetsing van bouwplannen en de inrichting van de openbare ruimte;
- Toegankelijkheid van algemeen aanbod sport en vrijetijdsbesteding voor mensen met en beperking verbeteren;
- Stichting Toegankelijk Weert in onderling overleg periodiek betrekken bij de beleidsvoorbereidingen.

Welke trends en ontwikkelingen (lokaal en nationaal) zijn relevant voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel?

- Implementatieplan van het VN Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap waarbij wordt uitgegaan van een volwaardige deelname aan de samenleving voor iedereen, met of zonder beperking.

Wat betekenen deze trends en ontwikkelingen voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en welke doorkijk naar 2018- 2022 zien wij hierbij?

- Mensen met een beperking moeten volledig kunnen participeren in de samenleving zonder dat ze daarbij extra ondersteuning nodig hebben. Zelfstandig kunnen wonen, zich kunnen verplaatsen, deel kunnen nemen aan het verenigingsleven, gebruik kunnen maken van openbare ruimten en gebouwen en toegang hebben tot informatie.

In welke mate zijn deze trends en ontwikkelingen mede van invloed op het beleid van andere programmaonderdelen en hoe is die koppeling gemaakt?

- Deze ontwikkeling is in grote mate van invloed op het beleid van andere programmaonderdelen en thema's. Het tot stand komen van deze koppeling vraagt om bewustwording over waar mensen met een beperking in het dagelijkse leven tegenaanlopen.

Welke kansen en risico's zien we die van invloed kunnen zijn op ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en wat zijn onze aanbevelingen hierbij?

- Mensen met een beperking moeten zonder dat daar extra aandacht voor is mee moeten kunnen doen in de samenleving. Dat kan bereikt worden door te streven naar inclusief beleid waarbij er geen onderscheid meer bestaat tussen mensen met en zonder een beperking.

5.3.2d Zelfredzaamheid – Mantelzorg (ondersteuning)

Waar sturen we de komende periode op (beleid) t.a.v. het programmaonderdeel?

- De ondersteuningsbehoefte van mantelzorgers algemeen en specifiek de behoefte van mantelzorgers die zorgen voor iemand met dementie;
- Het realiseren van respijtvoorzieningen (tijdelijk en structureel) ter ontlasting van de mantelzorger;
- Bevorderen van de bewustwording;
- Ketenbenadering;
- Mantelzorg en specifieke doelgroepen (jonge mantelzorgers, werkende mantelzorgers en mantelzorgers voor mensen van niet Nederlandse afkomst);
- Waardering van mantelzorgers.

Welke trends en ontwikkelingen (lokaal en nationaal) zijn relevant voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel?

- Het aantal mantelzorgers stijgt als gevolg van een toenemende vergrijzing en een terugtrekkende overheid;
- Met het stijgen van de leeftijd neemt de kans op dementie toe en daarmee ook het aantal mantelzorgers voor mensen met dementie;
- Steeds meer mantelzorgers combineren werk en mantelzorg;
- Het aandeel mantelzorgers dat overbelast is of dreigt dat te worden groeit;
- Er zijn nog onvoldoende mogelijkheden om de mantelzorger te ontlasten.

Wat betekenen deze trends en ontwikkelingen voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en welke doorkijk naar 2018- 2022 zien wij hierbij?

- Informatie, advies en ondersteuning voor mantelzorgers is van wezenlijk belang zodat de zorg langer kan worden volgehouden en mensen op de hoogte zijn van het aanbod aan voorzieningen.

5.3.2e Zelfredzaamheid – Uitvoeren Lokaal Gezondheidsbeleid

Waar sturen we de komende periode op (beleid) t.a.v. het programmaonderdeel?

- Gezond en veilig opgroeien (gericht op jeugdigen) met aandacht voor overgewicht en opvoedingsondersteuning en weerbaarheid van jongeren;
- Zelfstandig en veilig ouder worden (gericht op ouderen) met aandacht voor actief leven en het voorkomen van eenzaamheid en de omgang met dementie en ouderdoms-depressie;
- (Positieve) gezondheid breder vorm geven binnen het sociale domein.

Welke trends en ontwikkelingen (lokaal en nationaal) zijn relevant voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel?

- Het kabinet zet in op de aanpak van roken en overgewicht. Het terugdringen van overgewicht is zowel bij jongeren als ouderen speerpunt van het lokale gezondheidsbeleid van de gemeente Weert;
- Positieve Gezondheid waarbij de insteek de mogelijkheden van mensen zijn en niet hun beperkingen.

Wat betekenen deze trends en ontwikkelingen voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en welke doorkijk naar 2018- 2022 zien wij hierbij?

- Positieve gezondheid is een andere aanpak en vraagt een 'kanteling' in denken van de samenleving.

In welke mate zijn deze trends en ontwikkelingen mede van invloed op het beleid van andere programmaonderdelen en hoe is die koppeling gemaakt?

- De ontwikkeling van positieve gezondheid is van invloed op andere programmaonderdelen, zoals sport. Er wordt een aanzet gemaakt om deze koppeling tot stand te brengen.

5.3.3 Veiligheid

Waar sturen we de komende periode op (beleid) t.a.v. het programmaonderdeel?

- Implementatie Omgevingswet -> een goede dienstverlening door een integraal werkende gemeente;
- Veilige woon en leefomgeving, in het bijzonder veilig uitgaan (alcohol en drugs);
- Jeugd en veiligheid;
- Veiligheid en ondernemen;
- Fysieke veiligheid;

- Integriteit en veiligheid;
- Integrale handhaving en toezicht;
- Versterken veiligheidsregio;
- Intensivering van de samenwerking met het sociaal domein met betrekking tot verwarde personen, radicalisering, extreem gedrag;
- Ondernijnde criminaliteit en nieuwe vormen van misdaad (cybercrime, etc.);
- Doorontwikkeling burgerparticipatie.

Welke trends en ontwikkelingen (lokaal en nationaal) zijn relevant voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel?

- Het traject van de Omgevingswet wordt voortgezet (Regeerakkoord);
- Met gemeenten, provincies, waterschappen en netbeheerders per regio een plan voor verduurzaming van de gebouwde omgeving: resultaat is een aanpak met een mix van energiebesparing, duurzame warmte en duurzame opwekking;
- Samen met (branche)organisaties, provincies, gemeenten inzetten op de realisatie van het manifest 'Verkeersveiligheid: een nationale prioriteit';
- Politie en handhavers moeten horizontaal samenwerken op basis van gelijkwaardigheid en ieder vanuit zijn eigen rol en (beperkt) toegang hebben tot elkaars systemen om informatie te kunnen delen;
- Handhavers moeten ook kunnen optreden tegen lichte verkeersovertredingen;
- Het takenpakket van de handhaver in de openbare ruimte kan worden uitgebreid;
- In de permanente her- en bijscholing van handhavers moet meer aandacht zijn voor gespreks- en benaderingstechnieken en het bestuursrecht;
- Herkenbaarheid en een professionele uitstraling;
- Handhavers hebben steeds vaker te maken met agressie;
- Pilot regulering Hennep;
- Ondernijningswet en het Ondernijningsfonds;
- Aansluiting tussen Zorg en Veiligheid;
- Aansluiting met andere beleidsvelden (armoede, sport, cultuur);
- Terrorismebestrijding.

Wat betekenen deze trends en ontwikkelingen voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en welke doorkijk naar 2018- 2022 zien wij hierbij?

- Breder instrumentarium ter beschikking indachtig de Omgevingswet, hetgeen leidt tot een andere manier van werken voor de vergunningverleners en handhavers;
- Uitbreiding takenpakket handhavers met lichte verkeersovertredingen, dit betekent ook aanvullende opleiding;
- Meer aandacht voor gespreks- en benaderings-technieken en het bestuursrecht vraagt ook om aanvullende training/ opleiding;
- Invoering geweldsbevoegdheden en geweldsmiddelen voor de handhavers invoeren?;
- Samenwerken met Politie, dit vraagt om inrichten van structuren/processen;
- Samenwerken met andere (maatschappelijke) partners;
- Professionaliteit, herkenbaarheid en imago: handhavers in 2020 landelijk hetzelfde uniform;

- Toenemende agressie: handhavers moeten al over geweldsmiddelen (bijvoorbeeld pepperspray) kunnen beschikken vóórdat zij met geweld te maken krijgen? Nu krijgen zij alleen toestemming als er al concrete incidenten zijn geweest;
- Het huidige integrale veiligheidsbeleidsplan loopt tot en met 2018. De voornoemde trends zullen onderdeel uitmaken van het nieuwe beleidsplan 2019-2022 (Raad: 3e kwartaal 2018). Samen met Nederweert en Leudal.

In welke mate zijn deze trends en ontwikkelingen mede van invloed op het beleid van andere programmaonderdelen en hoe is die koppeling gemaakt?

- Werken indachtig de Omgevingswet vraagt om een verbeterd werkproces, een nieuwe structuur en vraagt om een verbeterde manier van samenwerken met andere afdelingen en externe partijen. Kans om samen op te trekken met afdelingen R&E, PPS en OG;
- Werken aan veiligheid vraagt concreet om werken aan leefbaarheid en tegengaan van verloedering. De lokale prioriteiten voor veiligheid liggen onder meer op dit gebied. Dit kan door te werken aan integrale veiligheidsplannen (per stadsdeel bijvoorbeeld). Kans om samen op te trekken met afdelingen R&E, WIZ en OG;
- Vanuit veiligheid zal de samenwerking worden geïntensiveerd met andere programmaonderdelen en thema's. Het heet niet voor niets 'integrale veiligheid'. De koppeling maken we door beleid af te stemmen en contact te maken met interne en externe partners en burgers.

Welke kansen en risico's zien we die van invloed kunnen zijn op ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en wat zijn onze aanbevelingen hierbij?

- De politie beperkt zich meer tot kerntaken en komt (gevoelsmatig) op grotere afstand van de gemeente te staan. Willen wij de veiligheidsbeleving van onze burgers minimaal op hetzelfde niveau houden, maar bij voorkeur verbeteren, dan vraagt dit om extra gemeentelijke inzet;
- De verzwaring én verbreding van de rol van handhaver en het feit dat er meer kennis en zwaardere competenties worden verlangd van de handhaver, zouden er toe kunnen leiden dat de discussie 'samenwerken en uitbesteden' (in 2015 beslecht) opnieuw wordt gevoerd;
- We zien vooral kansen in de intensivering van de integrale samenwerking (intern met andere beleidsvelden en extern met partners en burgers).

5.3.4 Gemeentelijke diensten

Waar sturen we de komende periode op (beleid) t.a.v. het programmaonderdeel?

- De gestelde resultaten van de dienstverlenings-kanalen balie (minimale score 8 in 2018), telefonie (7,6 in 2018) en digitaal (7,6 in 2018) door de gemeenteraad. Behaalde resultaten in 2017: balie 8,2, telefonie 8,1 en digitaal 6,8;
- Uitvoering en afronding van het Masterplan informatiearchitectuur in 2018 (invullen van de benodigde I-organisatie, borgen van het zaakgericht werken en digitalisering van dossiers).

Welke trends en ontwikkelingen (lokaal en nationaal) zijn relevant voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel?

- Vakgebied: doorontwikkeling Basisregistratie Personen (BRP), paspoorten, Landelijke aanpak adreskwaliteit, online dienstverlening, i-burgerzaken, minder frontoffice/meer backoffice: specialisatie;
- Landelijke ontwikkelingen zoals Digitale overheidsagenda 2020, landelijke BRP, Omgevingswet, Landelijke aanpak adreskwaliteit (LAA), identiteitsfraude en bestrijding hiervan, CBR rijbewijzen, MijnOverheid, 'klantcontact & interactie met je gemeente' (Vereniging Nederlandse Gemeenten).

Wat betekenen deze trends en ontwikkelingen voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en welke doorkijk naar 2018- 2022 zien wij hierbij?

- Lokale ontwikkelingen: inrichten nieuwe afdeling, uitvoeren ontwikkelopgaven WinD en ervoor zorgen dat de gestelde resultaten van de raad worden behaald en experimenteren;
- De Digitale overheidsagenda 2020 vertalen in beleid en werkafspraken;
- Vertalen en keuzes maken in dienstverlening rondom de omgevingswet;
- Aansluiten bij de Landelijke Aanpak Adres-kwaliteit (LAA);
- Gezamenlijk protocol identiteitsfraude van samenwerkende gemeenten Limburg volgen;
- Aansluiten bij MijnOverheid en de ontwikkelingen rondom de rijbewijzen van het CBR afwachten;
- Uitwerken 34 bouwstenen 'klantcontact & interactie met je gemeente' (VNG).

In welke mate zijn deze trends en ontwikkelingen mede van invloed op het beleid van andere programmaonderdelen en hoe is die koppeling gemaakt?

- Lokale ontwikkelingen: dienstverlening is van ons allemaal, dus deze ontwikkelingen raken alle afdelingen. De koppeling is gemaakt door samen met de afdelingen werkafspraken te maken en in de hele organisatie de dienstverleningsafspraken te communiceren. We streven naar constante verbetering van de dienstverlening;
- Landelijke ontwikkelingen: op diverse ontwikkelingen zijn andere programmaonderdelen betrokken. Collega's en ketenpartners worden hierin betrokken. Voorbeeld is de Landelijke Aanpak Adreskwaliteit;
- Europese ontwikkelingen: Bij de uitwerking van de Europese privacy verordening (AVG) is samenwerking met het team Informatie noodzakelijk.

Welke kansen en risico's zien we die van invloed kunnen zijn op ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en wat zijn onze aanbevelingen hierbij?

- De inwoner een prominentere plek geven bij de beleidsvorming. Een laagdrempelige bijdrage vragen aan bezoekers en inwoners met betrekking tot onze dienstverlening;
- Op sommige onderdelen meer lef hebben en durven loslaten. Daar waar dat kan en mag.

5.4 Participatie

5.4.1 Sport & Bewegen

Waar sturen we de komende periode op (beleid) t.a.v. het programmaonderdeel?

- Topsport: opstellen regiovisie voor verdere ontwikkeling Sportzone Weert / Midden-Limburg samen met ML-gemeenten, Topsport talentschool en Provincie Limburg;
- Actualisatie beleidsvisie binnensportaccommodaties 2020-2025;
- Heroriëntatie inzet combifuncties.

Welke trends en ontwikkelingen (lokaal en nationaal) zijn relevant voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel?

Combifuncties:

- Oprichting (stichting) werkgeverschap combinatiefunctionarissen bij Punt Welzijn.

Sport:

- Meer aandacht voor positieve gezondheid, uit zich onder andere in meer bewegen (nationaal);
- Veranderende onderwijsprogramma's en -concepten;
- Toenemend ambitieniveau sportverenigingen.

Wat betekenen deze trends en ontwikkelingen voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en welke doorkijk naar 2018- 2022 zien wij hierbij?

Combifuncties:

- Invloed Punt Welzijn wordt groter t.a.v. inzet combinatiefunctionarissen.

Sport:

- Ambitieniveau, positieve gezondheid en onderwijsverandering leiden tot toenemende / veranderende vraag gebruik sportaccommodaties.

In welke mate zijn deze trends en ontwikkelingen mede van invloed op het beleid van andere programmaonderdelen en hoe is die koppeling gemaakt?

Combifuncties:

- Invloed op onze overkoepelende subsidierelatie met Punt Welzijn.

Sport:

- Ruimtelijk beleid, beleid gebruik openbaar ruimte vastgoedbeleid en armoedebeleid (borging participatie sport, bewegen en ontmoeting). Koppeling wordt gemaakt door integraal samen te werken.

Welke kansen en risico's zien we die van invloed kunnen zijn op ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en wat zijn onze aanbevelingen hierbij?

Combifuncties:

- Risico dat bij nog meer bezuinigen op Punt Welzijn gevolgen heeft voor organisatie combifuncties.

Sport:

- Risico: disbalans vraag en aanbod binnensportaccommodaties, hierop anticiperen door tijdig met betrokken partijen beleid voor de toekomst te ontwikkelen.

5.4.2 *Passend aanbod kunst en cultuur*

Waar sturen we de komende periode op (beleid) t.a.v. het programmaonderdeel?

- Uitvoering van de Routeplanner Cultuur; opzetten Stadslab, uitwerken Presentatiebeleid en Atelierbeleid, inzet van Pop-coördinator en Cultureel intermediair;
- Actieve begeleiding Stichting Diep Events in opmaat naar een aanvraag als Cultuur Plan Instelling;
- Sturen op experimenten en innovatieve ideeën van burgers en (creatieve) ondernemers, met accenten op creatieve broedplaatsen, urban arts, muziek, lef en diversiteit;
- Behoud professionele culturele instellingen en gemeentearchief.

Welke trends en ontwikkelingen (lokaal en nationaal) zijn relevant voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel?

- Provinciaal beleid; aansluiten bij de beleidsperiode van de Provincie Limburg;
- Laten zien dat kunst als middel ingezet kan worden voor sociaal-maatschappelijke en/of ruimtelijke en economische vraagstukken.

Wat betekenen deze trends en ontwikkelingen voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en welke doorkijk naar 2018- 2022 zien wij hierbij?

- Het versterken van de samenwerking met Midden-Limburg v.w.b. cultuur;
- Integraal werken, zowel intern als extern. Met andere domeinen zoals ruimte en economie of het sociale domein;
- Het leren door te experimenteren. Deze lessen dienen als basis voor een nieuw cultuurbeleid in 2021-2024.

In welke mate zijn deze trends en ontwikkelingen mede van invloed op het beleid van andere programmaonderdelen en hoe is die koppeling gemaakt?

- Ruimte: koppeling via visie op de binnenstad en structuurvisie;
- Sociale domein: door het informeren van betrokkenen.

Welke kansen en risico's zien we die van invloed kunnen zijn op ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en wat zijn onze aanbevelingen hierbij?

- Kans. Leggen van verbindingen, integraal werken (intern en extern) zorgt voor nieuwe samenwerking en een innovatieve aanpak;
- Kans: Betrekken van de creatieve sector zorgt voor een andere kijk op vraagstukken.
- Risico: Om te kunnen experimenteren moet er ook ruimte zijn om te falen en bij te stellen;
- Risico: Exploitatietekort Munttheater.

5.4.3 *Ontmoeting*

Waar sturen we de komende periode op (beleid) t.a.v. het programmaonderdeel?

- Toekomstbestendig aanbod maatschappelijke accommodaties door uitvoering (uitvoeringsprogramma) voorzieningenplannen stedelijk gebied en kerkdorpen.

Welke trends en ontwikkelingen (lokaal en nationaal) zijn relevant voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel?

- Afnemende en veranderende vraag naar accommodaties door (demografische) ontwikkelingen zoals vergrijzing, ontgroening, andere vrijetijdsinvulling;
- Afname vrijwilligers binnen beheerorganisaties maatschappelijke voorzieningen waardoor o.a. continuïteit van beheer en exploitatie onder druk komt te staan;
- Burgerkracht in plaats van gemeentekracht.

Wat betekenen deze trends en ontwikkelingen voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en welke doorkijk naar 2018- 2022 zien wij hierbij?

- Afstemming van voorzieningenaanbod op nieuwe / veranderende doelgroep(en) nodig. In welke mate zijn deze trends en ontwikkelingen mede van invloed op het beleid van andere programmaonderdelen en hoe is die koppeling gemaakt?
- Ruimtelijk beleid, beleid gebruik openbaar ruimte, vastgoedbeleid. Koppeling wordt gemaakt door integraal samen te werken.

Welke kansen en risico's zien we die van invloed kunnen zijn op ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en wat zijn onze aanbevelingen hierbij?

- Faciliteren opkomende burgerinitiatieven teneinde een toekomstbestendig accommodatie-aanbod te ontwikkelen / behouden;
- Onder druk staande continuïteit exploitaties gemeenschapsvoorzieningen.

5.4.4a Bevorderen leefbaarheid - Bevorderen leefbaarheid en sociale samenhang in dorpen en eigen kracht inwoners

Waar sturen we de komende periode op (beleid) t.a.v. het programmaonderdeel?

- Continueren jaarlijkse subsidie wijk- en dorpsraden, waaruit activiteiten in wijk of dorp ondersteund worden;
- Ondersteunen van eigen kracht van inwoners (terugtrekkende overheid) door (waar nodig) ondersteunen van initiatieven uit de samenleving;
- Aandacht voor diversiteit binnen het Cultuurbeleid. Het is één van de beleidsaccenten van het Omvormingsfonds.

Welke trends en ontwikkelingen (lokaal en nationaal) zijn relevant voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel?

- Minder vrijwilligers (voor bestuursfuncties). Meer projectmatige inzet vrijwilligers (zie ook programmaonderdeel Meer mensen doen vrijwilligerswerk);
- Inwoners moeten/willen langer zelfstandig blijven wonen in wijk en dorp;
- Vergrijzing;
- Terugtrekkende overheid – eigen kracht burger centraal. Risico voor inwoners die niet mee kunnen;
- Bezuiniging op opbouwwerk doorgevoerd;
- Meerdere subsidieregelingen en meerdere fondsen voor ondersteuning van burgerinitiatieven;

- Culturele aanbod mag net zo divers zijn als de samenstelling van de Weerter samenleving. Binnen het Omvormingsfonds activiteiten organiseren die tegenstellingen in de samenleving en tussen bevolkingsgroepen wegnemen.

Wat betekenen deze trends en ontwikkelingen voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en welke doorkijk naar 2018- 2022 zien wij hierbij?

- Sommige wijk- en dorpsraden hebben moeite met het vinden van voldoende vrijwilligers. Dit geldt trouwens voor meer verenigingen. Dit kan de leefbaarheid en sociale cohesie onder druk zetten;
- Risico op het ontstaan van andere problemen in wijken en dorpen als gevolg van vergrijzing, langer blijven wonen in wijk of dorp en terugtrekkende overheid. Dit vraagt om andere oplossingen t.a.v. bijvoorbeeld eenzaamheid, armoede, niet mee kunnen doen, behoud van voorzieningen en eigen verantwoordelijkheid van de inwoners (ook voor elkaar);
- Meer energie steken in burgerinitiatieven die ondersteuning nodig hebben, zowel in beleidsruimte, inzet capaciteit en soms financieel. Opbouwwerkers kunnen dat niet meer alleen.
- Nadrukkelijker samen werken aan opgaven. Samen zowel intern als met externen (integrale aanpak).
 - o Structureel budget voor burgerinitiatieven vrij maken voor begroting 2019 en verder;
 - o Dit geldt zeker voor (continuering) samenwerking met Samenfonds0495 en Wonen Limburg (leefbaarheidsbudget) voor ondersteuning van burgerinitiatieven;
- Actief inzetten op het verbinden van ideeën en stimuleren van het samenwerken tussen verschillende partijen rondom het thema diversiteit.

5.4.4b Bevorderen leefbaarheid - Meer mensen doen vrijwilligerswerk

Waar sturen we de komende periode op (beleid) t.a.v. het programmaonderdeel?

- Het versterken van vrijwilligerswerk;
- Het verder ontwikkelen van vrijwilligerswerk;
- Het introduceren van mensen met een achterstand tot de arbeidsmarkt bij vrijwilligersorganisaties;
- De werving van nieuwe vrijwilligers.

Welke trends en ontwikkelingen (lokaal en nationaal) zijn relevant voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel?

- Vrijwilligers zetten zich vooral projectmatig in, waardoor de structurele langdurige inzet vermindert;
- Er worden steeds meer dezelfde vrijwilligers gesignaleerd op projecten;
- De leeftijd van de vrijwilliger neemt toe;
- Organisaties krijgen het steeds lastiger om vrijwilligers te vinden (en te binden);
- Door een verminderde inzet van professionele krachten zijn meer vrijwilligers nodig;
- Hierdoor worden meer eisen aan de vrijwillige inzet gesteld.

Wat betekenen deze trends en ontwikkelingen voor ons beleid t.a.v. het programma-onderdeel en welke doorkijk naar 2018- 2022 zien wij hierbij?

- Een accentverschuiving in het vrijwilligerswerk. Dit vraagt om een andere soort vrijwilligers en een andere vorm van werving.

In welke mate zijn deze trends en ontwikkelingen mede van invloed op het beleid van andere programmaonderdelen en hoe is die koppeling gemaakt?

- De uitvoering van het vrijwilligersbeleid is belegd bij Punt Welzijn;
- De opdracht aan Punt Welzijn is de verenigingen te ondersteunen en het vrijwilligerswerk verder te ontwikkelen.

5.4.5 Verandering samenleving en overheid

Waar sturen we de komende periode op (beleid) t.a.v. het programmaonderdeel?

- In een interactief proces meer duidelijkheid krijgen over de veranderende rollen van overheid en inwoners in een veranderende samenleving;
- Hoe anders omgaan met initiatieven uit de samenleving;
- Zie ook thema 4.4.1. Ondersteunen van eigen kracht van inwoners (terugtrekkende overheid) door (waar nodig) ondersteunen van initiatieven uit de samenleving.

Welke trends en ontwikkelingen (lokaal en nationaal) zijn relevant voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel?

- Minder behoefte aan beleidsnota's maar wel aan een praktisch referentiekader. Vandaar dat het manifest "Burgerparticipatie, Overheidsparticipatie" is opgesteld dat ook opgenomen is in het WinD traject;
- Nietalleenwoners kunnen meedoen met alle ontwikkelingen in de participatiemaatschappij "Terugtrekkende overheid" – eigen kracht burger centraal;
- Inwoners komen zelf met alternatieven (ook voor taken van de overheid);
- Onderzoek met aanbevelingen vanuit de rekenkamer over omgang met burgerparticipatie en overheidsparticipatie;
- Beleid is continu in ontwikkeling (interactief proces). Een groeiproces dat ook in 2018 en volgende jaren doorloopt;
- Uitgangspunten van het beleid landen in de gehele organisatie (ambtelijk en bestuurlijk) o.a. in het WinD-traject;
- Een 4e decentralisatie naast de 3 decentralisaties in het sociale domein in de vorm van de omgevingswet.

Wat betekenen deze trends en ontwikkelingen voor ons beleid t.a.v. het programma-onderdeel en welke doorkijk naar 2018- 2022 zien wij hierbij?

- Voldoende aandacht voor inwoners die niet mee kunnen met de veranderingen;
- Dienstverlening hier op afstemmen. Maatwerk in ondersteuning;
- Voor deze inwoners is een andere rol van de overheid gewenst (proactief) dan voor inwoners die zaken wel op eigen kracht kunnen.
- Nog integraler en meer wijkgericht onderwerpen oppakken op sociaal en ruimtelijk

- gebied, waarbij er veel minder vooraf vastgelegd (verboden) wordt, maar meer initiatief ligt bij inwoners (denken in kansen). Wel zal de gemeente een afweging van belangen moeten blijven doen. De kans voor de een kan een bedreiging voor een ander zijn;
- Blijven werken aan de gevraagde cultuuromslag (ook na afsluiting van het WinD-traject). Blijvend energie steken in burgerinitiatieven die ondersteuning nodig hebben, zowel in beleidsruimte, inzet capaciteit en soms financieel;
 - Nadrukkelijker samenwerken aan opgaves. Samen zowel intern als met externen (integrale aanpak);
 - Een verschuiving naar meer procesmatig werken i.p.v. projectmatig werken (met een vastomlijnd einddoel);
 - Meer nadruk op bouwen aan netwerken en werken aan relaties.

In welke mate zijn deze trends en ontwikkelingen mede van invloed op het beleid van andere programmaonderdelen en hoe is die koppeling gemaakt?

- Verandering tussen samenleving en overheid heeft invloed op heel veel programmaonderdelen en thema's;
- Koppeling is gemaakt door opname van het Manifest Burgerparticipatie – Overheidsparticipatie in WinD. Dit raakt alle organisatieonderdelen en programmaonderdelen en thema's met name door de nagestreefde cultuurverandering.

Welke kansen en risico's zien we die van invloed kunnen zijn op ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en wat zijn onze aanbevelingen hierbij?

- Verandering in samenleving en overheid kan niet alleen maar benoemd worden in een apart programmaonderdeel of thema;
- Aanbeveling om hier bij meer programmaonderdelen aandacht aan te besteden (zoals dit ook al op onderdelen het geval is);
- Aanbeveling om dit thema ook bespreekbaar te blijven maken met (professionele) partners en waar nodig samen te (blijven) werken;
- Het WinD-traject is van groot belang voor een cultuuromslag en voor het samenwerken met partners en inwoners. Dit is een proces van langere duur;
- Ruimte voor experimenten. Er kan dus ook eens wat mis gaan of mislukken, maar dit biedt ook kansen;
- Al doende ontstaan andere mindsets en andere werkwijzen die dan als voorbeeld kunnen dienen voor andere processen. Dit is een continu leerproces.

Fotografie:

Smile fotografie - Pagina 1, 3, 13, 17, 35, 78

Irene van Wel Fotografie - Pagina 2, 10, 14, 18, 40, 44

Navenant - Pagina 6

Ines van Megen - Thijssen - Pagina 9, 20, 27, 28, 32

Inbo - Pagina 43

Weert, mei 2018